

Obveščena delovnih ljudi je eden izmed bistvenih pogojev za njihovo kvalificirano udeležbo v družbenih razmerah. Vloga vseh udeležencev javnega informiranja je zato vedno bolj pomembna in odgovorna, zlasti ko uresničujemo družbeno in gospodarsko reformo.

Tisk, radio in televizija opravljajo dejavnost, ki je posebnega družbenega pomena. Njihovo delovanje je del zavestne politične in samoupravljalne akcije ter vpliva združenih delovnih ljudi na vse tokove družbenega življenja in odločanja.

ŠALEŠKI RUDARJI

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

24. april 1970 — Leto VI. št. 9 (115) — Cena 0.30 din. Poština plačana v gotovini

Čimprej razvojni program

Zadnji petek, 17. aprila, se je sešla na drugo sejo Občinska konferenca Zveze komunistov Velenje. Dela konference so se udeležili tuji gostje, med njimi predsednik Gospodarskega zbora Skupščine SR Slovenije, Tone Bole, član sekretari-

ata CK ZKS, Gojko Stančič, sekretar Medobčinskega sveta ZKS Celje, Janez Zahrastnik, in predsednik velenjske občinske skupščine, Nestl Zgank.

Dnevni red je obsegal oceno gospodarskih gibanj v letu 1970 ter predvide-

vanj za prihodnje razdobje, razmišljanja o vlogi ZK in komunistov pri nadaljnjem družbeno-ekonomskem razvoju komune ter sprejem več dokumentov, med drugim tudi programa dela občinske konference ZKS in njenih organov za čas do konca septembra.

Ko je ocenjeval Marjan Rabič dosežke delovnih organizacij iz Šaleške doline v preteklem letu, je med drugim poudaril, da predstavlja leto 1969 nadaljevanje dinamične gospodarske rasti občine Velenje, kar dokazujejo tudi podatki, da ustvarijo na zaposlenega skoraj 40.000 dinarjev dohodka, da delijo dohodek v razmerju 25 % za sklade in 75 % za osebne dohodke in da je v letu 1969 znašal povprečni mesečni osebni dohodek blizu 1.200 dinarjev. Gospodarstvo velenjske občine je v prednjih vrstah slovenskih občin. Marjan Rabič pa je nanizal še nekaj pokazateljev o predvidevanjih za razvoj do leta 1975. Tedaj naj bi v občini Velenje dosegli 5,5 milijard dinarjev celotnega dohodka, zaposlovali bi 27.000 oseb, na prebivalca bi ustvarili skoraj 3.000 dolarjev (36.600 din) narodnega dohodka. Letno bi bilo treba zgraditi okrog 600 novih stanovanj in v razdobju do leta 1975 še 6 do 8 šol.

»Predvideni porast je ogromen, skoraj zastrašujoč, hkrati pa nas navda-

(Dalje na 3. strani)

PET LET ŠALEŠKEGA RUDARJA

Pred petimi leti, 1. maja 1965, je v Velenju izšla prva številka Šaleškega rudarja. Občinski odbor SZDL se je takrat odločil, da bo začel izdajati občinsko glasilo, ki naj občane informira o naših prizadevanjih, problemih in dogodkih. In še več. Naloga novega časnika velenjske občine se je razširila še v delovne kolektive. Šaleški rudar je postal tudi njihovo glasilo, saj so le-te najele v časniku posebne strani.

S tem konceptom pa je naš domači časnik dejansko uresničeval tista ustavna določila, ki predvidevajo javnost dela družbenih in samoupravnih organov. Uredništvo je tako skušalo po najboljših močeh povezovati in dopolnjevati utrip splošnega družbenega življenja s samoupravnostjo v delovnih organizacijah in samoupravnostjo širše družbene skupnosti. V kolikšni meri smo to dosegli, naj presodijo naši bralci!

Za nami je zdaj že pet let dela. Ne bi radi ob tem malem jubileju naštevati dosežke in tudi ne načrte. Zanjih je vsekakor več kot prvih.

Ob petletnici izhajanja Šaleškega rudarja pa naj vendarle pošljemo iskren pozdrav vsem, ki so v preteklih letih kakor koli pomagali pri nastajanju, rednem izhajanju, širjenju in podpiranju domačega politično informativnega obveščevalca.

Zahvaljujemo se vsem sodelavcem, dopisnikom in ostalim, ki so sodelovali pri oblikovanju časnika. Iskrena hvala občinski konferenci SZDL, drugim občinskim družbeno-političnim organizacijam in občinski skupščini za vso potrebno podporo, da je časnik lahko redno in nemoteno izhajal. Naša zahvala pa še posebej velja vsem tistim delovnim organizacijam, ki so dejansko soustanoviteljice Šaleškega rudarja in ga niso samo vseskozi finančno podpirale, ampak tudi vsebinsko oblikovale.

Zato vsem skupaj: naročnikom, sodelavcem, dopisnikom, družbeno-političnim organizacijam, občinski skupščini in delovnim organizacijam — iskren pozdrav ob petletnici izhajanja Šaleškega rudarja.

UREDNIŠTVO IN
UPRAVA

Praznik dela

Izvirni pomen spominskega dneva, kot je mednarodni praznik dela in borbene solidarnosti delovnih ljudi vsega sveta, pomen, ki ga je dal temu praznovanju prvi kongres II. Internationale in ki ga je skozi desetletja vedno znova potrjeval delavski razred vsega sveta s prvomajskimi manifestacijami, se nam zdi danes že skoraj zgodovinsko odmaknjen. Če pa se hočemo za nekaj trenutkov ustaviti pri času, ki ga živimo, če se za kratek čas dvignemo nad našo lastno vsakdanost in si časovno približamo ne še tako oddaljena revolucionarna razpoloženja, dobiva v takem stiku s preteklostjo naša zavest o sedanjosti pomen globljšega in bolj osveščena spoznanja, v katerem so navzoče vse tri časovne razsežnosti — sedanjost, preteklost in prihodnost. Prvotni smisel prvomajskega praznika se ob takim spoznanju ohranja kot poglavljen zavest naše lastne zgodovinske situacije, današnjih možnosti in jutrišnjih perspektiv.

Kakšno je naše mesto v tem zgodovinskem toku uresničevanja, pogojev in predpostavk nove družbene stvarnosti? Kakorkoli smo že obrnjeni v sedanjost, v stiske današnjega sveta in v naše lastne probleme, nam te zgodovinske razsežnosti kot izkustva za naše današnje ravnanje dovoljujejo prepričanje, da je socializem lahko samo posledica in rezultat množične revolucionarne prakse spreminjanja sveta in da je to bistvo zgodovine.

Bitki za popolno osvoboditev delavskega razreda in za drugačno družbeno stvarnost, ki se zavestno odreka nasilju in izkoriščanju, še ne vidimo konca niti v svetovnem merilu, pa tudi ne pri nas, kjer se ta bitka odraža v uresničevanju družbenega koncepta samoupravljanja in v nastajanju povsem novih socialističnih odnosov med ljudmi. Kot vsa revolucionarna borba delavskega razreda zadnjih sto let, tudi naša današnja borba za samoupravljanje potrjuje

spoznanje, da proces spreminjanja sveta, kar samoupravljanje tudi je, ne priznava avtomatizmov, temveč samo zavestno množično akcijo in prakso. Ta praksa pa predpostavlja zavest posameznika, razreda in množic nenehnemu spoznavanju današnjih možnosti in spoznanju potrebne ravnanja ter predpostavk iz preteklosti, na katerih temelji naše današnje delovanje in zavest o posledicah, ki jih to ustvarja za prihodnost.

Teodor Jelen, predsednik občinskega sindikalnega sveta

Tako nas razmišljanje o izvirnem pomenu 1. maja pripelje do spoznanj, da se v današnjih pogojih še ne moremo odreči tiste tradicionalne revolucionarne zavesti in prakse, ki je povzročila dogodke 1. maja 1886, ko je v Chicagu okrog 40.000 delavcev demonstriralo z zahtevami za osemurni delavnik, za osem ur dnevne počitka in za 8 ur lastnega izobraževanja in kulture ter svoje zahteve žrtvovalo s krvjo in življenji, kakor tudi vse nadaljnje mnogokrat krvave prvomajske demonstracije in manifestacije delovnih množic, ki so vzemirjale kapitalistični in meščanski svet. Kar je bilo v dosedanji zgodovini doseženega, je rezultat te množične zavesti in prakse in kar bo v prihodnosti doseženega za dokončno osvoboditev delavskega razreda, za odpravo nasilja in izkoriščanja, je lahko samo rezultat podobne prakse in zavesti.

V tem smislu nam je tudi letošnje praznovanje 1. maja lahko spodbuda za jutrišnji dan in v tem smislu želim v imenu občinskega sindikalnega sveta Velenje vsem delovnim ljudem ob prvomajskem prazniku obilo novih uspehov.

USODA SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA KAPITALA?

Pretekli ponedeljek so se sešli na skupni seji odbor-niki občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti občinske skupščine Velenje. Sejo je vodil podpredsednik Drago Tratnik, udeležila pa sta se je tudi poslanca gospodarskega zbora Zvezne skupščine in kulturno prosvetnega zbora republiške skupščine, Anton Močilnik in Jože Malenšek.

Potem, ko so poslušali poročilo o izvršitvi sklepov zadnje seje, so odborniki verificirali mandat novoizvoljenega odbornika zbora de-

lovnih skupnosti Rudija Delopsta, ki je bil izvoljen na nadomestnih volitvah v 9. volilni enoti in ki obsega Polypex Šoštanj in obrat tovarne perila Toper iz Celja.

Miran Topolovec, predsednik občinske volilne komisije, pa je odbornike seznanil s potekom in izidom referenduma za vpeljavo krajevnega samoprispevka, ki je bil na celotnem področju občine Velenje 22. marca. Drago Tratnik je ob tem opozoril na velik politični pomen referenduma. Po krajši razpravi so potem odborniki spre-

jeli odlok o uvedbi krajevnega samoprispevka v letih 1970—1975 za gradnjo in obnovo šolskih poslopj in kulturnih objektov ter za modernizacijo cest. Opozorili bi v tej zvezi samo na novo določilo v odloku, po katerem bo mogoče na podlagi sebnih prošnje ali na predlog krajevnih skupnosti oz. delovne organizacije oprostiti plačevanja krajevnega samoprispevka tudi občane, ki ne bi mogli zadovoljiti naj-

(Dalje na 6. strani)

ZBOR AKTIVISTOV OF PRESTAVLJEN

Priljubljeni odbor za zbor aktivistov OF v Dolenjskih Toplicah je naknadno sporočil, da srečanje ne bo 26. aprila (tako smo poročali tudi v zadnji številki našega časnika), ampak 7. junija letos. Navadno slabo aprilsko vreme je zelo otežkočilo priprave v Dolenjskih Toplicah, prav posebno pa na Bazi 20 v Kočevskem Rogu, ki je pod sedanjimi pogoji nikakor ne bi mogli pravočasno muzejsko urediti. Zvoljlo tega se je pripravljani odbor odločil za odložitev zbora na začetek junija.

Program te velike prireditve je zdaj naslednji: poleg zbora aktivistov OF v Dolenjskih Toplicah 7. junija ob 11. uri, bo popoldne ob 15. uri otvoritev muzejsko urejene Baze 20 na Kočevskem Rogu. Tja vabijo vse udeležence topliške proslave. Priznanja OF ne bodo podelili v Dolenjskih Toplicah, ampak v Ljubljani 25. aprila.

Clani in gosti na drugi konferenci občinske konference ZKS

Osrednji delavski svet rudnika lignita Velenje sprejel nov statut delovne organizacije

NOVA ORGANIZACIJA IN ORGANI UPRAVLJANJA

Nedavno tega je osrednji delavski svet Rudnika lignita Velenje obravnaval predlog novega statuta delovne organizacije in ga tudi sprejel. Ker so se v rudniku odločili za nekatera svojstvena določila, smo se odločili, da bomo podrobneje opisali poglobljene spremembe in novosti njihovega statuta.

PRVA NOVOST JE BILA ŽE SAM POSTOPEK ZA IZDELAVO NOVEGA STATUTA

Ob koncu maja lani je osrednji delavski svet imenoval posebno komisijo za oblikovanje organizacije in organov upravljanja. Komisija je najprej izdelala smernice za izdelavo novega statuta RLV in jih predložila osrednjemu delavskemu svetu v obravnavo in potrditev. Ker je osrednji samoupravni organ velenjskega rudnika smernice sprejel, je komisija začela s pripravo predloga novega statuta.

S smernicami je bilo določeno, med drugim, da mora novi samoupravni mehanizem RLV obdržati vse pozitivne izkušnje in oblike dosedanjega samoupravnega sistema, nadalje, da je treba oblikovati takšne organe upravljanja, da bo njihova vloga kar najbolj funkcionalna in učinkovita, razmerja in odnosi med organi upravljanja morajo biti jasno in racionalno določeni, samoupravno strukturo je treba vskladiti z organizacijo in delitvijo dela v delovni organizaciji, organizacija samoupravnega mehanizma mora biti taka, da bo vpliv samoupravljalcev čim bolj neposreden, jasno morajo biti določena načela posamične in kolektivne odgovornosti, prav tako pa tudi kar najbolj podrobno določene in razmejene pristojnosti posameznih organov upravljanja.

Komisija je pri izdelavi dokončnega predloga novega statuta RLV upoštevala smernice, ki jih je sprejel osrednji delavski svet. Nov statut RLV odraža tako resnično samoupravno demokracijo in je hkrati TEMELJ ZA NADALJNI SAMOUPRAVNI RAZVOJ TE DELOVNE SKUPNOSTI.

DOLOČENA MESTO IN VLOGA DRUŽBENO-POLITIČNIH ORGANIZACIJ

Ena od novosti novega statuta RLV so nedvomno določbe o mestu in vlogi družbeno-političnih organizacij v podjetju, ki jih v prejšnjem statutu ni bilo.

Člani delovne skupnosti RLV se lahko, kot je določeno, prostovoljno in v skladu z določili statuta družbeno-političnih organizacij vključujejo v osnovno organizacijo Zveze komunistov in organizacijo ZMS.

Družbeno-politične organizacije delujejo samostojno in v skladu s statuti ter pravili in delovnimi programi. Naloga družbeno-političnih organizacij je, med drugim, da pred odločitvijo organov upravljanja obravnavajo tista vprašanja in programe, ki zadevajo neposredne interese članov delovne skupnosti in da o tem posredujejo samoupravnim organom svoja stališča. Samoupravni organi RLV pa so pri sprejemanju sklepov dolžni obravnavati stališča družbeno-političnih organizacij.

NOVA ORGANIZACIJA IN NOVI ORGANI UPRAVLJANJA DELOVNE SKUPNOSTI RLV

Zapisali smo že, da je samoupravna struktura na RLV usklajena z organizacijsko.

Za uspešno upravljanje podjetja, smotrno organizacijo in delitev dela ter približevanje samoupravnih nalog neposrednim proizvajalcem, ustanavlja delovna skupnost RLV organizacije združenega dela, ki imajo svoje samostojne samoupravne in delovne pravice ter dolžnosti.

Z delovno skupnostjo RLV in njenimi samostojnimi organizacijami združenega dela (SOZD) upravljajo na nivoju delovne skupnosti RLV zbor delovne skupnosti, centralni delavski svet, direktor, kolektivni izvršni organi osrednjega delavskega sveta ter individualni organi CDS; na ravni samostojne organizacije združenega dela zbori, delavski svet, odbori delavskega sveta ter individualni izvršni organi. Z delovno organizacijo RLV pa upravljajo delavci neposredno, in sicer z zborom delovne skupnosti podjetja, z referendumom ter z zbori delavcev samostojnih organizacij združenega dela.

Na zborih obravnavajo delavci predloge za statut in druge splošne akte, predloge letnega, srednjeročnega in dolgoročnega načrta dela in razvoja podjetja ter zaključni račun in pa občasna poročila o delu organov upravljanja, dosežem razvoju tovarne in poslovanju delovne organizacije. Delavci delovne skupnosti pa odločajo z referendumom o spremembi osnovne dejavnosti podjetja, spojitvi ali izključitvi iz podjetja, o dolgoročnih programih, s katerimi se perspektivno bistveno povečujejo materialne možnosti podjetja, in ki trenutno prizadenejo osebne dohodke delavcev in sklade podjetja.

NAJVIŠJI ORGAN UPRAVLJANJA — OSREDNJI DELAVSKI SVET

Najvišji organ upravljanja delovne organizacije

RLV je centralni delavski svet, ki sprejema odločitve samostojno. Kadar pa sprejema odločitve, ki so temeljnega pomena za gospodarjenje, samoupravljanje ter delitev dohodka in osebnih dohodkov, pa mora dobiti mišljenja in stališča organov upravljanja SOZD in družbeno-političnih organizacij RLV.

Centralni delavski svet RLV bo štel 50 članov, mandatna doba članov pa bo 4 leta s tem, da se vsaki dve leti zamenja polovica novih članov, za člana CDS pa dvakrat zaporedoma ne sme nihče kandidirati. Vse SOZD morajo biti zastopane v CDS glede na njihov pomen in število zaposlenih.

Centralni delavski svet sprejema statut in druge splošne akte, kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni program dela in razvoja podjetja, letni delovni načrt ter zaključni račun, nadalje investicijske programe kapitalne izgradnje in družbenega standarda ter merila in instrumente za delitev dohodka in osebnih dohodkov. Odloča pa CDS o temeljnih vprašanih gospodarjenja in poslovanja ter sprejema ukrepe za enotnost ter koordiniranost proizvodnega procesa oziroma o boljšem in rentabilnejšem izvajanju delovnega načrta, o poslovno tehničnem sodelovanju z drugimi delovnimi organizacijami ter o organizaciji dela ter sprejemanju organizacijske sheme delovne organizacije. In končno voli CDS direktorja delovne organizacije in člane kolektivnih izvršilnih organov — izvršilnih odborov.

Osrednji delavski svet lahko razveljavi ali spremeni tiste sklepe delavskih svetov samostojnih organizacij združenega dela, ki so v nasprotju s splošno politiko ali ogrožajo rentabilno poslovanje. Sicer pa mora osrednji samoupravni organ pred sklepanjem o pomembnih vprašanih prej dobiti mnenje organov SOZD ali odbora delovne skupnosti. Ta mnenja in stališča je CDS dolžan obravnavati.

Individualni izvršni organ — direktor skrbi za dosledno izvajanje politike s področja poslovne in tehnične politike, samoupravne politike ter zakonitosti dela podjetja. Direktor podjetja se voli za 4-letno obdobje.

Posvetovalno telo direktorja je strokovni kolegij, ki ga sklicuje zaradi posveta o važnih vprašanih glede poslovanja podjetja in zaradi koordinacije dela. Strokovni kolegij sestavljajo vsi vodilni delavci podjetja, po potrebi pa vabi direktor na posvet tudi druge strokovne delavce.

KOLEKTIVNI IZVRŠILNI ORGANI CDS

Izvršilni organi centralnega delavskega sveta RLV so kolektivni izvršni odbori (doslej je bil to upravni odbor). Da bi uveljavili delitev dela in racionalizirali upravljanje de-

lovne organizacije, voli CDS kolektivne izvršilne organe — izvršilne odbore za posamezna delovna področja, in sicer za:

- razvoj, tehnično politiko in varstvo pri delu,
- načrtovanje in gospodarsko politiko,
- komercialno politiko,
- finančno politiko,
- splošno in samoupravno politiko,
- kadrovske socialno in stanovanjsko politiko.

CDS in izvršilni odbori pa lahko imenujejo kot metodo svojega delovanja stalne in občasne komisije. Stalne komisije CDS so za varstvo pri delu, za delitev dohodka in osebnih dohodkov, višje delavsko razsodišče, za stanovanjska vprašanja ter za volitve in imenovanja.

Izvršilni odbori odločajo o poslovanju podjetja na osnovi zahtevane politike CDS in opravljajo druge dolžnosti, določene s statutom in splošnimi akti podjetja. Se pravi, da skrbijo za izvajanje politike CDS na svojem delovnem področju.

Izvršilni odbori štejejo 11 članov, voli pa jih CDS ob konstituiranju. Zanimivo je, da voli dve tretjini članov izvršilnih odborov CDS iz svojih vrst in iz vrst drugih članov kolektiva, eno tretjino pa iz vrst strokovnih delavcev s področja, za katerega se voli izvršilni odbor. Mandatna doba članov izvršilnih odborov traja štiri leta, vsaki dve leti pa se zamenja polovica članov.

Odločitve, ki jih sprejmejo ali predlagajo izvršilni odbori so obvezne za vse organe upravljanja samostojnih organizacij združenega dela, za vse službe in delavce, na katere se odločitve nanašajo.

Individualni izvršilni organi pa so kot organi CDS nosilci samoupravno-politične ter strokovno-organizacijske odgovornosti.

ORGANI UPRAVLJANJA V SAMOSTOJNIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA

S samostojnimi organizacijami združenega dela (doslej delovnimi enotami) upravljajo

zbori SOZD, delavski sveti ter SOZD, kolektivni izvršilni organi delavskih svetov — odbori in pa individualni izvršilni organi.

Medtem, ko je v okviru delovne organizacije centralni svet, je v samostojni organizaciji združenega dela delavski svet, kolektivni izvršilni organ CDS je izvršilni odbor, kolektivni izvršilni organ delavskega sveta SOZD pa je odbor. Način volitev in konstituiranja je enak kot pri CDS in njegovih organih s tem, da štejejo delavski sveti SOZD od 15 do 30 članov, odvisno pač od števila zaposlenih in od ekonomske moči posamezne SOZD. Delavski sveti SOZD pa volijo tudi delavska razsodišča, ki so organizacijsko vključena v odbore.

Delavski sveti SOZD so najvišji organi upravljanja v SOZD. Sprejemajo odločitve samostojno o zadevah, ki so pomembne le za SOZD. Pri izvrševanju nalog sodelujejo s kolektivnimi izvršilnimi organi. Sicer pa lako delavski sveti prepustijo določene zadeve iz svoje pristojnosti v odločanje svojim kolektivnim in izvršilnim organom.

Delavski sveti SOZD sprejemajo proizvodni in finančni načrt SOZD v okviru letnega delovnega načrta RLV, mesečni načrt proizvodnje ter tudi predloge in smernice perspektivnega razvoja SOZD. Splošni akti, ki jih sprejmejo delavski sveti SOZD, pa morajo biti v skladu s statutom in drugimi splošnimi akti SOZD.

OBVEŠČENOST — NE SAMO PRAVICA, PAČ PA TUDI DOLŽNOST

Novost v statutu RLV so tudi določila o obveščanju.

Vsak delavec delovne skupnosti ima pravico in dolžnost, da je pravočasno, objektivno in razumljivo obveščen o splošnih aktih podjetja in SOZD, o tekočih gospodarskih dogodkih in o finančnem stanju podjetja, o delu samoupravnih organov ter o drugih vprašanih, ki so v zvezi z njegovim delom v RLV.

Ce se delavec v postopku sprejemanja samoupravnih odločitev s posredovanimi informacijami o vsebini in ciljih predvidenih odločitev po lastni krivdi ne seznanja ter pred odločanjem ne posreduje predlogov in ugovorov pristojnim organom, nima pravice ugovarjati sprejetim odločitvam, prevzema pa posledice takih odločitev.

V kolikor skupina delavcev ni zadovoljna s posamezno informacijo, lahko zahteva dodatno pojasnilo od vodje SOZD ali pa zahteva sklic delavskega sveta SOZD. Če ti organi ne morejo posredovati zadovoljive informacije, lahko skupina delavcev zahteva pojasnilo neposredno od direktorja ali od drugih vodilnih delavcev RLV. V kolikor pa se tudi s to informacijo skupina delavcev ne zadovolji, je treba sklicati CDS. Če sporne situacije tudi na ta način ni mogoče rešiti, se lahko skupina delavcev obrne na ustreznega organa Skupščine občine Velenje ali republike. Vendar pa mora skupina delavcev med tem časom opravljati normalno svoje delovne dolžnosti, sicer odgovarja za težjo kršitev delovne dolžnosti.

Delavec, ki ugotovi na svojem delovnem mestu, v SOZD ali v delovni skupnosti RLV problem, katerega učinkovita rešitev bi lahko bistveno vplivala na uspešnost poslovanja podjetja, mora o tem takoj obvestiti ustrezen individualni izvršilni organ, ki je dolžan primerno ukrepati. Delavec, ki ne posreduje, in tisti, ki ne upošteva posredovanih informacij, ter s tem povzročijo materialno ali drugačno škodo, odgovarja za kršitev delovne dolžnosti.

RLV pa je dolžan, da zagotovi stalno in pravočasno obveščanje vseh članov delovne skupnosti, zlasti z izdajanjem listov »Informator« in »Samoupravljanje«, razglasno postajo, objavami v občinskem glasilu, letaki in lepaki, občasnimi bilteni, razgovori s posamezniki in skupinami, poročanjem na zborih delavcev ter s poročanjem v drugih sredstvih javnega obveščanja.

REFERAT FRANCA KORUNA,

Zveza komunistov na čelu vseh dejavnosti

Na drugi seji ZKS Velenje, je govoril o vlogi organizacije ZK in komunistov pri družbeno-ekonomskem razvoju komune, politični sekretar komiteja občinske konferencie ZKS Velenje, Franc Korun.

Njegova razmišljanja nekoliko prirejena objavljamo v celoti.

Gospodarstvo doline, s tem pa tudi ostale dejavnosti so v velikem razmahu. Zaradi tega je nujno, da analiziramo naše mesto in našo dejavnost v tem gibanju. Smatram namreč, da bi bilo zelo slabo, če bi organizacija ZK zaostajala za dogajanjem, ali pa bi bila celo ob strani. Ze bežen pogled na celovitost vseh nalog namreč pokaže, da je več kot nujno, da je organizacija ZK na čelu teh dejavnosti, ne kot nalagodajalec in ne kot neposredni izvrševalec, temveč kot

usmerjevalec. Brez usmerjevanja akcij s strani ZK se namreč kaj lahko zgoditi, da se marsikatera naloga izmaliči in da se zaradi obilice dela rešujejo posamezne naloge enostransko, biro ali tehno-kratsko, da se koristijo skupne prizadevanja v korist posameznikov, da se v iskanju oblik razvoja pozablja na splošne koristi itd.

Ko govorimo, da mora biti organizacija ZK usmerjevalec, ne smatram, da bomo komunisti udeleženi kot celota v vsaki akciji. Takšni bomo doleteli le naše naloge v okviru srednjeročnega plana. Dolžnost posameznega komunistu pa je, da v svoji sredini reagira z zahtevano linijo v okviru organizacij in organov, v katerih je vključen.

Zelje bi poudariti, da danes zagotovo ne bomo mogli do-

ločiti vseh nalog, ki nas v zvezi s tem čakajo, da torej na današnjo konferenco gledamo le kot na začetek aktivnejšega delovanja naše organizacije za večjo afirmacijo posameznih komunistov pri reševanju vsakodnevnih in dolgoročnih nalog. Pa ne samo ti. Tudi v vseh družbeno-političnih organizacijah, to je v sindikatu, SZDL, Zvezi borcev, zvezi mladine, morajo komunisti kot avantgarda nerazdružljivo z vsemi delovnimi ljudmi in množicami kreniti kot nezadržan plaz in za vsako ceno uspeti pri izvrševanju zastavljenih nalog.

Samo s takim odnosom do življenja in stvarnosti naj se bijejo komunisti za vodilno vlogo svoje organizacije. Mi smo dolžni in bomo morali marsikaj zanikati, odklanjati, preprečevati in kritizirati.

Tu mislim predvsem na posameznike, ki se vedno prikrito in prefinjeno sodelujejo v nekaterih naših skupnih akcijah, in to celo pod istim gesli, (seveda na jeziku) kot jih uporabljamo mi. To so za nas tuji ali pa sovražniki, dokaterih moramo biti neizprani in brezkompromisni. Skoda, da se moramo spoprijemati tudi s takimi in izgubljati zaradi tega dragoceni čas pri realizaciji naših načrtov, pri izgradnji nekaj novega, boljšega, bolj človeškega, demokratičnega, bogatejšega in bolj produktivnega.

Znani so okvirni pokazatelji dosedanjega in bodočega gospodarskega razvoja naše občine. Iz podatkov je razvidno, da je bila pot dosedanjega razvoja izredno hitra, da pa se še hitrejša predvideva v bodoče. Konkretna naloga s tega področja bo obravnavati tudi občinska skupščina, ki bi se v vse te številke in

FRANC KORUN, politični sekretar komiteja občinske konferencie ZKS, je na drugi konferenci prebral referat o vlogi organizacije ZK in komunistov pri družbeno-ekonomskem razvoju komune

ČIMPREJ RAZVOJNI PROGRAM

(Nadaljevanje s 1. strani)

ja s ponosom», je poudaril v referatu Marjan Rabič. »Vsaka gospodarska organizacija in vsak posameznik bodo morali vložiti maksimalne napore za dosego postavljene ciljev.« Pri tem pa bodo še posebej pomembne investicije v strokovne kadre in usklajen razvoj vseh področij.

Potem, ko je Franjo Korun, politični sekretar komiteja OK ZK Velenje prebral še razmišljanja »Vloga organizacije ZK in komunistov pri družbeno-ekonomskem razvoju komunec«, se je razvila živahna razprava o nalogah organizacij in članov v zvezi z nadaljnjim gospodarsko-družbenim razvojem Šaleške doline.

Ivo Jamnikar je poudaril, da se Rudarski šolski center Velenje aktivno vključuje v predvideni tempo hitrega razvoja gospodarstva, in sicer tako s širjenjem proizvodnje kot z razmahom izobraževalne dejavnosti. Izdelali so že prvi predlog razvoja tega izobraževalnega zavoda, ki predvideva ustanovitev več novih poklicnih in tehniških srednjih šol, kot narekujejo potrebe gospodarstva.

Ivan Atelšek je obširneje spregovoril o referendumu in njegovi vlogi. Poudaril je, da uspeli referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka veliko pomeni za celotno občino, za vsakega posameznika, pa tudi za širšo družbeno skupnost.

Je kažipot vsem, kako si moramo sami ustvarjati pogoje za boljše pogoje nas vseh. Zgrešeno bi bilo, če bi gledali samo, kakšen je osebni dohodek, čeprav je važno tudi to, vendar istočasno ne smemo pozabiti še na to, kako živimo izven

MARJAN RABIČ, je ocenil dosežke delovnih organizacij

delovnega okolja, kakšno je naše kulturno in drugo življenje. Po mnenju Ivana Atelška se je Zveza komunistov Šaleške doline vseskozi zavzemala za to, da bi bilo življenje v prihodnje lepše in prijetnejše in te naloge ne bo smela pozabiti tudi v prihodnje. Angažirati pa bo morala tudi prav vse občane za realizacijo zastavljenih nalog in

ciljev. Razvojna pot je začrtana, treba je začeti z uresničevanjem programskih nalog. Program zajema vsa področja življenja in ustvarjanja v občini, zato bo nedvomno deležen podpore vseh delovnih ljudi v občini.

Anton Močilnik je govoril o težavah, s katerimi so se prejšnja leta srečevali velenjski rudarji in o razvojnih možnostih premožavnikov. Dotaknil pa se je tudi izhodišče politike za reševanje skupnih problemov v občini in se zavzel za programiranje razvoja ne samo gospodarstva, pač pa tudi spremljajočih dejavnosti. Treba bo poiskati načine, da bi ta vsklajen razvoj tudi dosegli. Razpravljal pa je še o metodah političnega dela.

Dipl inž. Ciril Mislej je med drugim naglasil, da se morajo komunisti dogovoriti, kako se bodo vključili v programiranje razvoja Šaleške doline. Po njegovih besedah mora biti program razvoja Šaleške doline skupen vseh razvojnih načrtov delovnih organizacij in kvalitetno izdelan. Če doslej so bili pripravljeni razvojni načrti, vendar kvaliteta verjetno ni bila najboljša, v programih pa so bile obdelane le ključne točke razvoja in naloge v tej zvezi, na drug razvoj (z izjemo industrije) pa smo pozabili. Ciril Mislej se je zavzel za čimprejšnjo izdelavo srednjeročnega in dolgoročnega programa razvoja, ki bi moral obravnavati razvoj na vseh področjih, v pro-

gramu pa bi morali tudi predvideti, kako bodo zbrana sredstva za uresničitev načrtov.

Dipl. inž. Tone Kovačič je govoril o težavah pri reševanju nekaterih investicij, pri katerih bi morala sodelovati tudi republika, dipl. inž. Peter Krapež pa se je dotaknil nalog članov ZK pri pripravi in realizaciji razvojnih načrtov. Zavzel se je tudi za skladnejši razvoj v prihodnje in za realno oceno možnosti v tej zvezi. Po besedah Petra Krapeža bi morali komunisti aktivno sodelovati tako pri programiranju kot pri realizaciji programov razvoja.

Tone Bole je uvodoma obširneje spregovoril o razvoju Šaleške doline oziroma Velenja in pri tem posebej poudaril, da so komunisti in delovni ljudje velenjske občine storili precej za napredek tega območja. Govoril pa je tudi o programiranju razvoja. Pri tem je treba realno računati tudi s težavami, s katerimi se utegne srečati tudi velenjsko gospodarstvo, in to zaradi intenzivnega vključevanja jugoslovskega gospodarstva v svetovnega. Zavzel se je za stabilnost gospodarstva, za odpravo inflacijskih težav in deficita v zunanjetrgovinski bilanci. Govoril pa je še o nekaterih aktualnih vprašanjih iz dela ZK. Pri tem je dejal, da smo načeloma vsi enotni, ko pa govorimo o principih in metodah, smo še zmeraj enotni, razhajamo pa se večkrat pri izbiri ustreznih metod oziroma praxe. Tone Bole je povedal, da iščemo ravnotežje med zelo hitrim gospodarskim razvojem in med posledicami, ki sprem-

ljajo ta hiter vzpon. Hiter razvoj je pogojil številne probleme, ki jih občutijo občani in ki jih je treba hitro odpraviti. Treba se je zavzemati za blagostanje delovnih ljudi, ne pa samo za proizvodnjo. Sami moramo ustvariti sile za odpravo težav, s katerimi se srečujemo. Komunisti zlasti ne bi smeli nikoli pozabiti na osnovno nalogo, a to je na borbo za blagostanje vseh naših delovnih ljudi, ki ga moramo doseči kar najhitreje.

Tudi dipl. inž. Franjo Kljun je govoril o prizadevanjih za dosego blagostanja delovnih ljudi in poudaril, da je ta naloga prisotna v prizadevanjih delovnih organizacij in organizacij ter članov ZK. Npr. tranjo moč za realizacijo vseh nalog pa morajo člani ZK oziroma celotno gospodarstvo Šaleške doline poiskati znotraj lastnih vrst. Franjo Kljun je tudi poudaril, da je ponosen, ker živi v sredini, kjer zamisli in programe dosledno uresničujemo, in izrazil prepričanje, da ne bo nikogar, ki ne bi storil vsega, kar je v njegovi moči, da ne bi bil plan uresničen.

Gojko Stanič, član sekretariata CK ZKS, ki je tudi posegel v razpravo, pa je menil, da se je treba ukvarjati tudi s položajem človeka in z odnosi, ki nastajajo. Cilj vseh teh in drugih pri-

zadevanj pa je širitev področja ustvarjalnega dela. Ker program razvoja Šaleške doline do leta 1975 terja veliko preobrazbo strukture, bi bilo treba v programiranju vključiti tudi skrb za duhovno bogato življenje. Zlasti pa bo realizacija zastavljenih ciljev odvisna od kadra in prav komunisti bi morali prizadevanja za razvoj šolstva v celoti podpreti.

Stališča o nalogah organizacij in članov ZK v zvezi z nadaljnjim gospodarsko-družbenim razvojem ZK bo oblikovala posebna skupina, ki so jo imenovali na zadnji seji Občinske konference ZKS Velenje. Osnovna naloga bo nedvomno — čim prej izdelati kvaliteten program srednjeročnega razvoja občine, ki bo zajemal vse življenje v občini. Komunisti pa bodo morali aktivno sodelovati kot usmerjevalci tako pri programiranju kot pri izvajanju postavljenih nalog.

Na nedavni drugi seji Občinske konference ZKS Velenje so po krajši razpravi sprejeli tudi program dela občinske konference ZKS Velenje in njenih organov do septembra 1970, sprejeli so sklep o organiziranosti komunistov ter poslovnika za delo občinske konference ZKS Velenje ter soglašali s poslovnikom za delo častnega razsodišča ZKS Velenje.

SLAVNOSTNA SEJA SZDL

Danes popoldan, 24. aprila, se bo sešla na slavnostno sejo Občinska konferenca Socialistične zveze Slovenije. Zasedanje bo namenjeno proslavi slovenskega

državnega praznika in 29-letnici ustanovitve OF slovenskega naroda. Na slavnostni seji bodo podelili tudi 7 občinskih priznanj OF, sicer pa se bo v drugem delu seje občinska konferenca SZDL Velenje tudi konstituirala.

POLITIČNEGA SEKRETARJA KOMITEJA OBČINSKE KONFERENCE ZKS

spuščaj preveč. Nekaj pa jih moram vendarle povedati, predvsem tiste, ki po svoji izpričujejo ali pa nakazujejo določene naloge, na katere moramo komunisti še posebej paziti.

Bruto produkt v občini se je povečal v petnajstih letih od 6 milijard starih dinarjev na ca. 170 milijard starih dinarjev; povečalo se je tudi število prebivalcev, morale pa bi se tudi ostale dejavnosti. Moram pa pripomniti, da je že v dosedanji fazi razvoj ostalih dejavnosti počasnejši, kar ima lahko zelo usodne posledice, če bi zapostavljali ostale dejavnosti tudi naprej. Sicer pa o tem kasneje.

Ce primerjamo podatke o razvoju Velenja in Celja v letih 1960—1968, vidimo, da je bil porast v Velenju večji: število prebivalcev za 41%, zaposlenih za 8% (Celje zaposlenih 34% vsega prebivalstva, v Velenju 40%), celotni dohodek za 103%, neto produkt za 91%, povprečni mesečni dohodek po višji v Velenju za okrog 26%. To primerjavo navajam zato, da znamo dosežke pravilno vrednotiti ter temu primerno v bodoče tudi ukrepati.

V letu 1975 pa predvidevamo bruto produkt v višini okrog 300 milijard starih dinarjev. Pri takem bruto produktu bi se število zaposlenih povečalo od sedanjih 12 na blizu 27 tisoč, na območju občine bi živelo 17 tisoč zaposlenih, ostali pa bi se vozili na delo od drugod. Pri 27 tisoč zaposlenih bi občina imela 50 tisoč prebivalcev, sedaj pa jih je 27 tisoč.

Iz tega, sicer orientacijskega plana že izhajajo prve naloge, to je da zagotovimo čimprejšnjo izdelavo konkretnega plana do leta 1975, logično — maksimalno objektivnega. Pravilno trošenje sredstev bo namreč izredne važnosti za kasnejšo politiko ali vzdruženje v dolini, zato bo morala veljati za vse tiste komuniste, ki bodo sodelovali pri planiranju, maksimalna politična odgovornost. Druga naloga v tej zvezi za vse komuniste je, da zagotovijo v okviru planiranja najmožnejši kompleksni in enakomeren razvoj vseh dejavnosti, da se nam ne zgodi, da bomo leta 1975 sicer dosegli načrtovani

bruto produkt, ob tem pa za nemarili vse ostale najbistvenejše elemente, ki jih tudi moramo urediti.

Perspektiva otrok, pa tudi delavcev sedanje generacije ni toliko v tem, koliko bo delovnih mest v dolini na razpoložljivo, temveč in predvsem v tem, kaj in koliko bodo sedanjim in bodočim proizvajalcem znali. Nikdar ni bil in ne bo problem za delo za človeka, ki zna delati, ki se dela ne boji in ki ima tudi ustrezne kvalifikacije.

Potrebno bo izboljšati kvalifikacijsko strukturo zaposlenih in odpraviti, žal še vedno marsikje prisotne, podcenjujoč odnos do mladih tehničnih in strokovnih kadrov. S preveč odmerjeno, skopuško in kratkovidno študijsko politiko, s precenjujočim odnosom do ročno težaškega dela, s prevlečno rahločutnostjo do poslednjih ostankov obrtniške mojstrske miselnosti in prakse, seveda ne bo mogoče doseči želenih ciljev.

Se več šol in izdatkov za izobraževanje, kot jih je sedaj, še večji obseg znanstvenega dela in predvsem njegova bolj trdna in neposredna povezava in odvisnost od prakse in gospodarstva — vsega tega ne bomo dosegli in speljali brez zavestne akcije komunistov — to so dodatni pripomočki, politična sredstva, ki vodijo k zastavljenemu cilju.

Pri vzgoji takšnega proizvajalca pa je potrebno upoštevati tudi tehnologijo leta 1975 in temu primerno v rednem in izrednem programu šolati naše ljudi. Splošna izobrazba in strokovna izobrazba ne moreta mimo naše organizacije, saj samo politična kvalifikacija ne more in ne bo dala vsebine našemu proizvajalcu — samoupravljalcu. Obratno pa smatram, da moramo odgovarjajoči politični in splošno ekonomski izobrazbi posvetiti prav komunisti znatno več pozornosti kot doslej. Brez jasne politične opredelitve ni zrela samoupravnega sistema. Jasna opredelitev pa je mogoča le, če ima posameznik tolikšno politično izobrazbo, da se sam lahko opredeli. Želim pri tem poudariti, da ima naš samoupravni sistem toliko prednosti pred ostalimi, da bi

se vsakdo, ki pozna najrazličnejše sisteme, edino odločil le za samoupravnega. Politično vzgojo moramo torej prilagoditi tako, da poskušamo vsakomur prikazati dobre in slabe strani različnih sistemov. Prikazati pa zato, da se bodo komunisti bolj smelo vključevali v procese samoupravljanja in s svojo kritičnostjo doprinesli in razreševali prenekatere naloge.

Prepričan sem, da se bodo zavestno odločili za tak mehanizem dela in upravljanja, s tem pa bomo dobili krepko oporo v bodočem delu, ker tak zavestna baza ne bo omahnila pod vplivom raznih idej, ki se ali pa se bodo poizkušale vsiljevati. Nekateri ideje, ki jih naši tovariši prinašajo iz raznih poslovnih in študijskih potovanj, so našemu samoupravnemu sistemu dobrodošle, včasih pa silno zamegljene in tuje. To moramo znati prepoznati. Biti moramo odločni in samozavestni, saj se dostikrat pod oznako »znanstveno dokazano, boljše, ekonomsko utemeljeno, rentabilno, močna roka in disciplina« negira vse tisto, kar smo si sami zastavili in sami izgradili v našem samoupravnem sistemu.

Tretja naloga s področja vzgoje pa je, da tako celovito vzgojenega in usposobljenega proizvajalca usmerimo tudi v reševanje skupnih komunalnih nalog, to je njegovega prostora in prostora njegove družine, kjer naj ima vse možnosti dobrega bivanja, rekreacije, kulturnega in ostalega življenja. Navedel sem sedaj te »tri zvrsti« šolanja, kar pa še ne pomeni, da bomo dovolj uspešni, če nas vsakodnevno delo ne bo usmerjalo tudi s praktične strani, če torej ne bomo imeli »praktičnega šolanja«. Smatram, da je takšno teoretično kot praktično delo precej v zaostanku in da bomo morali poleg oblikovanja novih kvalitet upoštevati tudi zaostanek.

Delo organov in odborov skupščin, krajevnih skupnosti, družbenih in političnih organizacij, samoupravnih organov itd., je sicer na eni strani konkretna oblika samoupravljanja na sedanjih stopnjah razvoja, je pa tudi velika praktična šola za samoupravljanje jutrišnjega dne. Ne bom se spuščal v to, koliko je doseženega, vsak zase to ve in razprava bo zagotovo to tudi osvetlila. Samoupravljanje pomeni zavest, da od nas zavisi naš jutrišnji dan, pomeni današnje delo za jutrišnje lažje in boljše življenje. Pomeni tudi današnje odredkanje delu dohodka za tiste stvari, ki so nam kot celota potrebne. To je v našem primeru lažje kot v mnogih drugih krajih, saj si z odredkanjem brez kakršnekoli resnejše odgoditve današnjega standarda ustvarjamo boljši standard za jutri. In to ne samo »standard« v formalnem, temveč tudi v vsebinskem smislu besede. Torej ne samo dinar v žepu temveč možnost šolanja, kulture, razvedrila in pa možnost nadaljnje zaposlitve.

S tem pa še zdaleč ne smatram, da lahko višino osebnih dohodkov prezremo. Predlagam celo, da izvedemo preko sindikata akcijo za minimalni osebni dohodek 89.000 starih dinarjev, saj to je meja, pod katero pri sedanjih draginji ni mogoče živeti. Potrebno je poiskati ali tehnologije, ki to omogočajo, ali pa nove programe. Na vsak način ne smemo dovoljevati, da standard delavcev pada. Ravno tako seveda tudi ne, da sredstva za razširjeno reprodukcijo prelivajo v osebne dohodke. Občinska skupščina naj predvidi instrumente, koliko denarja je mogoče nameniti za osebne dohodke na eni strani, in koliko za razširjeno reprodukcijo je treba ustvariti na drugi strani. V primeru pa, da delovna organizacija to ne dosega, se jo naj obravnava kot organizacijo z izgubo.

Izkoriščanje zavesti samoupravljalca z izplačevanjem nizkih osebnih dohodkov pa morajo obravnavati politične organizacije (ZK, sindikati), ker nam nizki osebni dohodki ustvarjajo slabšo politično trenutno situacijo, na drugi strani pa po nepotrebnem vzbujajo pri proizvajalcih dvom v lastne sposobnosti. Se posebej poudarjam politično odgovornost za doseganje poveljnih ekonomskih rezultatov in odgovarjajočih osebnih dohodkov sedaj, ko smo se na referendumu odločili za samopriskpevek.

Prebivalci doline vedo, kaj je potrebno dolini in so to s svojim »da« tudi jasno manifestirali. Logično so pri tem računali, da bodo zaradi tega »da« imeli v dolini boljši jutrišnji kruh. To predpostavko ne smemo prezreti in zato smatram, da je ena od naših osnovnih dolžnosti, da preko sindikatov in samoupravnih organov začnemo v kolektivnih akcijah za čimboljše rezultate in ustrezno nagrajevanje.

Smatram, da je potrebno referendumu posvetiti veliko pozornost, ne samo zaradi tega, ker bomo s tem dobili znatna sredstva za izgradnjo določenih objektov (kar je sicer zelo važno), temveč predvsem zaradi tega, ker pomeni referendum združevanje osebnih s skupnimi interesi.

Z družbenim dogovorom je tudi velika večina kolektivov potrdila svojo pripadnost Šaleški skupnosti. Dolžnost komunistov v kolektivih, ki še niso podpisali samoupravnega dogovora je, da tudi oni to čimprej uredijo. Smatram, da je tudi potrebno družbeni dogovor podpisati za isto razdobje, kot so za samopriskpevek odločili občani, to je za dobo petih let. Vsakokratna, sprotna dogovarjanja povzročajo namreč toliko medsebojnih sporov, da potem več obravnavamo probleme, kot pa je časa za delo.

Jasen nam bo sedaj srednjeročni koncept. Ko bo dokončno izoblikovan, ga bomo posredovali vsem občanom. Istočasno moramo seveda prikazati tudi možna sredstva za izvedbo. Brez ustreznega dogovora pa je to za zdaj še nemogoče!

Zelje bi poudarilo, da se s svojimi programi dobro vključujemo v predvidevanja republike in da bodo zato programi zagotovo deležni podpore pri ustreznih bankah. Vendar na »zunaj« pridobljena sredstva ne računamo preveč.

Ali bomo sposobni program uveljaviti s lastnimi silami, ali pa se bomo morali odrediti določenim programom? Osebnost smatram, da izbire ni in da moramo zato komunisti delovati v tej smeri, da program

z lastnimi silami, kolikor je le mogoče, realiziramo.

Nalog, ki stoji pred nami, je veliko. Treba jih bo konkretno določiti. Ena od pomembnih nalog je tudi utrditi konkretno odgovornost organizacije kot celote, oziroma vseh posameznih članov ZK. Naše delo bo plodno le, če bomo izvajali sklepe dosledno na vseh ravneh. Sklepi in naloge bodo morali biti zato zelo odreneni, ne pa nekaj imaginarnega, kar je bilo večkrat primer.

Ce smo se torej dogovorili za plan 1975, navajam kot primer, in za potrebna sredstva, smo potem komunisti tisti, ki ga moramo uresničiti preko raznih organov. Komunisti kot celota se nikdar ne bomo dogovorili za nekaj, kar bi bilo proizvajalcem v nasprotju, zato tudi ne bomo dopuščali, da bi se dogovor na raznih nivojih izižgal. Odločno in jasno moramo povedati, da je izigravanje dogovorov tisto, kar zavira hitrejši razvoj samoupravljanja, ne pa, da je samoupravljanje ovira za dogovarjanje.

Komunisti, ki ne bodo spoštovali dogovorov in jih ne bodo sposobni uresničiti v praksi, ne potrebujemo; lahko celo rečem, da so nam v večjo oviro kot pa, da jih ni. Potem se vsaj zanašali ne bi nanje.

Ne naglašam te stvari in ne mislim, da moramo Zvezo komunistov absolutizirati. Se zdaleč ne. Menim pa, da moramo Zvezi komunistov vrniti odločnost in prodornost, ki jo je vedno in jo bo tudi v bodoče karakterizirala. Brez dosledne discipline in odgovornosti pa tega ni moč doseči. Ne bom se spuščal v vsesplošno jugoslovske primere. Ce pogledamo samo na našem področju imamo niz enačice komunistov, ki imajo vsak svoj prav! Strinjam se, da je temu do dogovora tako. Od tam naprej pa velja samo en prav, to je prav naše organizacije, ki se mu bomo vsi tudi podredili.

Prav ta naloga, to je discipliniranje naših vrst, bo ena osnovnih nalog, h kateri moramo takoj pristopiti.

IZDELAN JE PREDLOG PREDNOSTNEGA REDA DEL

Odbornikom velenjske občinske skupščine je bil predložen na zadnji seji prvi predlog prednostnega reda del, ki jih bodo financirali iz krajevnega samoprispevka občanov in združenih sredstev delovnih organizacij.

Predlog sta podrobneje obrazložila podpredsednik občinske skupščine, Drago Tratnik ter načelnik oddelka za gospodarstvo, dipl. inž. Tone Kovačič. Pudarila sta, da zagotavlja uspešno opravljen referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka rešitev vrste problemov na negospodarskem področju. Ker si v Velenju odgovorni dejavniki prizadevajo, da bi čimprej pristopili k reševanju sprejetih nalog, je bil izdelan tudi prvi predlog prednostnega reda del. Osnovno vodilo pri sestavi tega predloga je bila misel, da »če gradimo hitro, gradimo tudi poceni«. Zato je tudi bilo sprejeto stališče, da je treba kar največ del začeti že letos, vsa dela pa opraviti najpozneje v treh letih. Ker so zagotovljena sredstva, bi bilo mogoče pri bankah, seveda, če bodo imele denar, najeti tudi posojila oz. zagotoviti na kak drug primeren način financiranje nekaterih del.

Pri izdelavi prvega predloga prednostnega reda del, so upoštevali tudi predloge, da naj bi začeli z gradnjo objektov, kolikor je pač to izvedljivo, na celotnem področju občine, dela so bila programirana upoštevanje dotok sredstev v posameznih letih, določeni pa so bili tudi izvajalci nalog. Odborniki so na seji menili edino, da bi bilo prav, če bi bil nosilec akcij za modernizacijo cest upravni odbor občinskega cestnega sklada.

Predlog prednostnega reda del bo zdaj v javni razpravi v vseh krajevnih skupnostih v Saleški dolini in v vseh družbeno političnih organizacijah v občini, potem pa bo skupaj s pripombami oz. predlogi ponovno predložen odbornikom občinske skupščine v razpravo in potrditev.

Kot smo že pisali, je bilo sprejeto osnovno izhodišče, da je treba polovico del začeti že letos, vsa dela pa morajo biti opravljena najpozneje v treh letih. Iz prvega predloga prioriteta reda del povzame naslednje:

- V LETU 1971 BODO ZACELI IN KONČALI adaptaciji osnovne šole Topolšica in doma TVD Partizan Šmartno ob Paki, modernizacijo cest Metleče—Sentflorjan, Podkraj, Družmirje—Gaberke in Skorno—Penk, uredili bodo ogrevanje vode v bazenu Šoštanj, dogradili v Velenju zdravstveni dom ter postavili javna stranišča v Šoštanju in Velenju.

- V LETU 1971 BODO ZACELI, V LETU 1972 PA KONČALI gradnjo nove telovadnice pri III. osnovni šoli Velenje ter adaptacijo prosvetnega doma v Topolšici, nadalje bodo modernizirali cesto do Zavedenj in cesto Rečica—Podgora.

- V LETU 1972 bodo modernizirali ceste Arnače—Podkraj, Arnače—Ložnica, uredili v Velenju avtobusno postajo, zgradili bodo upravno zgradbo za sodišče in Postajo milice ter tržnico v Velenju. Do III. faze naj bi bil to leto zgrajen tudi nov gasilski dom v Velenju, leto dni pozneje dograjen.

- V LETU 1972 BI ZACELI, V LETIH 1973 IN 1974 pa nadaljevali, z urejanjem kanalskega kolektorja.

- 1973. leta bi dogradili študijsko knjižnico in ure-

ne šole, gradnjo telovadnice in otroškega vrtca v Šmartnem ob Paki, dogradili bodo cesto Plešivce—Graška gora, modernizirali cesto Šalek—Bevče ter kupili smučarske vlečnice.

• V LETU 1971 BODO ZACELI IN KONČALI adaptaciji osnovne šole Topolšica in doma TVD Partizan Šmartno ob Paki, modernizacijo cest Metleče—Sentflorjan, Podkraj, Družmirje—Gaberke in Skorno—Penk, uredili bodo ogrevanje vode v bazenu Šoštanj, dogradili v Velenju zdravstveni dom ter postavili javna stranišča v Šoštanju in Velenju.

• V LETU 1971 BODO ZACELI, V LETU 1972 PA KONČALI gradnjo nove telovadnice v Šoštanju, nove telovadnice pri III. osnovni šoli Velenje ter adaptacijo prosvetnega doma v Topolšici, nadalje bodo modernizirali cesto do Zavedenj in cesto Rečica—Podgora.

• V LETU 1972 bodo modernizirali ceste Arnače—Podkraj, Arnače—Ložnica, uredili v Velenju avtobusno postajo, zgradili bodo upravno zgradbo za sodišče in Postajo milice ter tržnico v Velenju. Do III. faze naj bi bil to leto zgrajen tudi nov gasilski dom v Velenju, leto dni pozneje dograjen.

• V LETU 1972 BI ZACELI, V LETIH 1973 IN 1974 pa nadaljevali, z urejanjem kanalskega kolektorja.

• 1973. leta bi dogradili študijsko knjižnico in ure-

dili otroško letovišče ob morju.

V prednostni red del za zdaj še ni zajeta izgradnja novega Doma kulture v Šoštanju, ureditev posebne osnovne šole Velenje in nakup stanovanj za prosvetne delavce. Zato so odborniki občinske skupščine pooblastili odbora skladov, da podrobno preučita tudi izvedbo teh nalog in jih potrebam primerno vneseta tudi v prednostni red del. Dokončno pa bodo o tem tako sklepali odborniki občinske skupščine.

O prednostnem redu del in o načinu financiranja bo torej stekla razprava na sestankih v okviru krajevnih skupnosti, na kar občane še posebej opozarjamo. Gre za to, da se izdela program, da se predvidijo potrebna sredstva in zastavi kacija tako, da bi bila predvidevanja oz. program investicij čimprej tudi realiziran. V Velenju so na najboljši poti, da bi pravzaprav 5-letni program negospodarskih investicij uresničiti v treh letih. Hiter razvoj gospodarstva bo verjetno čez pet let, ali pa še prej, terjalo nove naložbe.

Pomembno je torej, da že začenjamo uresničevati program izgradnje šolskih in kulturnih objektov in modernizacije cest, za kar smo se odločili z referendumom in da ni več daleč čas, ko bomo zastavili prve lopate za polovico objektov. Pozabiti pa tudi ne gre, da so prizadevanja usmerjena v to, da bi vse objekte, ki pa jih ni malo, zgradili najpozneje v treh letih.

Pričakujem pojasnilo

Izvedel sem, da je vložil KK Zalec — obrat Mleko Celje zahtevek za zvišanje maloprodajne cene za mleko. Zanima me, kako so Celjani ta zahtevek utemeljili, predvsem zaradi tega, ker se mi zdi, da določajo naloprodajne cene za mleko, kakor se jim »zahoče«.

Preidimo k stvari: v Velenju plačujemo v malo-prodaji liter mleka (v doypack embalaži) po 1,45 dinarjev. Taisto mleko pa prodajajo v Mežiški in Mislinjski dolini po 1,40 dinarjev. Se pravi, da ima KK Zalec — obrat Mleko Celje še precej notranjih rezerv, če še ni bil prisiljen, da bi prodajal mleko po istih cenah, ali pa je posređi kaj drugega.

Če že zahtevajo Celjani višje maloprodajne cene za mleko, naj najprej sami podvzamejo potrebne ukrepe, to je zagotovijo, da bodo prodajne cene za mleko vsaj na razdalji 30 oziroma 50 kilometrov enake.

Smatram, da smo potrošniki iz Velenja upravičeni, da izvemmo za vzroke, zakaj prodaja KK Zalec — obrat Mleko Celje v Saleški dolini po 1,45 din za liter, v Mislinjski in Mežiški dolini pa po 1,40 dinarjev.

F. B., Velenje

Sindikati proti podražitvam

Prejšnjo sredo je bila v Velenju druga razširjena seja občinskega sveta Zveze sindikatov, ki so se je udeležili tudi predsedniki osnovnih organizacij sindikata.

Uvodoma so na seji razpravljali o dokumentu o političnih ciljih in nalogah slovenskih sindikatov. Ugotovili so, da so politični cilji in naloge slovenskih sindikatov tokrat zastavljeni izredno konkretno, obenem pa so sklenili, da bodo organizirali v osnovnih organizacijah sindikata in v odborih sindikatov delavcev posameznih dejavnosti razpravo o tem dokumentu.

Na seji so obravnavali tudi priprave na drugo konferenco slovenskih sindikatov in izvolili za delegata Staneta Žulo in Franja Mažgona. Na konferenci pa bosta sodelovala še Teodor Jelen, kot član republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in Rudi Kotnik, ki je član republiškega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva. Dogovorili so se tudi za organizacijo dnevnega družbeno ekonomskega seminarja za članke vodstev osnovnih organizacij sindikata in medobčinskih odborov sindikatov posameznih dejavnosti, ki bo prihodnji mesec v Dobrni.

Občinski svet zveze sindikatov Velenje pa je na zadnji razširjeni seji razpravljalo o nekaterih vprašanih tržišča in cen, kot tudi o tistih pojavih na tržišču, ki neposredno ogrožajo življenjsko raven družin z nizkimi osebnimi dohodki. Na osnovi predloženih dokumentov in razprave je vodstvo velenjskih sindikatov sprejelo več stališč.

Občinski svet Zveze sindikatov Velenje ugotavlja med drugim, da so še vedno prisotni vzroki, ki pogojujejo visoko stopnjo nestabilnosti. Čeprav je bilo za letos predvideno zvišanje cen življenjskih stroškov za 7,2 odstotka, pa so se stroški povečali v prvih treh mesecih že za 7,5 odstotkov, osebni dohodki zaposlenih pa zaostajajo za porastom življenjskih stroškov. V občini Velenje je letos opaziti večje težnje po zviševanju cen kot leto poprej.

Stališče sindikatov je, da je treba najprej ustvariti pogoje za stabilizacijo trga in cen ter omejiti sedanje naraščanje cen in življenjskih stroškov. Zato so za velenjske sindikate trenutno v središču pozornosti cene osnovnih življenjskih potrebščin in storitev, ki najbolj občutno prizadenejo življenjsko raven zaposlenih z nizkimi osebnimi dohodki. To so zlasti cene osnovnih živil, komunalnih storitev in stanovanj. Skratka gre za tiste dobrine, ki se jim nihče, ne glede na dohodek, ne more odreči.

Ob ocenjevanju sedanjih predlogov za povečanje cen in življenjskih stroškov je sprejel občinski

sindikalni svet Velenje stališče, da ne morejo in ne smejo cene osnovnih življenjskih potrebščin in storitev rasti tako kot ostale cene, saj porast teh cen prizadene širok krog prebivalcev. Vsako zviševanje cen pa pogojuje pritisk tudi za povečanje osebnih dohodkov, in to ne glede na produktivnost. To močno vpliva tudi na porast proizvodnih stroškov. Ob tem je velenjski občinski sindikalni svet opozoril tudi na pojav »dvojne morale« strokovnih in ostalih delavcev ter organov samoupravljanja v nekaterih delovnih organizacijah. Vsi ti zelo avtoritativno zagovarjajo vzroke, ko se jim zdi povsem razumljivo, da je povečanje cen v lastni delovni organizaciji oz. dejavnosti povsem opravičeno, neopravičeno pa se jim zdi povečanje cen v sosednjih delovnih organizacijah oz. celo nedopustno povečanje življenjskih stroškov nasploh, čeprav prispevajo k temu tudi sami.

Republika bi morala biti, po mnenju OSS Velenje, v prihodnje bolj prisotna tudi pri vsklajevanju cen vsaj tistih življenjskih dobrin, ki so potrebne prebivalstvu. V občini Velenje pa bi moral veljati poseben režim cen zlasti za naslednja živila: črni kruh, mast, olje, meso, mleko in sladkor. OSS Velenje bo vztrajal, da se ti prehrabeni artikli, vsaj v sedanjih razmerah, ne bi podražili. Istočasno pa bi morali zagotoviti, da bi bilo teh dobrin v prodaji toliko, kot jih zahtevajo potrošniki, sicer bi bilo treba primerno ukrepati.

Ob zahtevkih za povišanje maloprodajnih cen za kruh in mleko, ki sta jih predložila MERX Velenje in KK Zalec — obrat Mleko Celje, OSS Velenje nikakor ni prepričan, da so upravičeni. Cene so med posameznimi proizvajalci zelo različne, zraven tega pa imata oba proizvajalca v posameznih občinah različne cene, ki so ponekod nižje, kot so že zdaj cene teh izdelkov v Velenju. Velenjski sindikati so proti kakršnemu koli zvišanju maloprodajnih cen kruha in mleka, hkrati pa so opozorili občinsko skupščino in njene organe na nujnost družbene akcije, v kolikor bi posamezni proizvajalci zaradi stališča, da se maloprodajne cene ne smejo zviševati, slabše zalagali Velenje.

Občinski sindikalni svet Velenje je opozoril občinsko skupščino Velenje, svet za blagovni promet ter vse delovne organizacije, ki zahtevajo zviševanje cen prehrabnih artiklov, prav tako pa tudi cen drugih izdelkov, da naj dosledno upoštevajo sprejeta načela ekonomske politike za leto 1970. V teh prizadevanjih bo imela občinska skupščina, kot poudarjajo stališča OSS Velenje, polno podporo v organih Zveze sindikatov v občini Velenje.

Med reko Pako in Prešernovo cesto v Velenju gradi splošno gradbeno podjetje Vegrad tri nadstropno stavbo. V pritličju bo na površini 600 kv. metrov trgovina z elektrotehničnim materialom, ki jo bo imela Elektrotehna Ljubljana.

Prvo nadstropje je že od-

kupil velenjski projektivni biro za upravne in delovne prostore, dočim zgornjega nadstropja, kjer bodo tudi upravni prostori, še niso odprodali.

Investitor nove velike trgovske in poslovne stavbe je Stanovanjsko podjetje Velenje. Projekte so izdelali v domačem projektiv-

nem biroju, glavni projektant pa je Radislav Popović, dipl. inž. arhitekt.

Kot smo izvedeli pri investitorju, bodo gradbena dela končali že 1. avgusta. Takrat bodo začeli opremljati tudi trgovino. — Na sliki: del gradbišča nove trgovske poslovne stavbe v Velenju.

KOLEKTIV

**Bolnica Celje
bolniška delovna enota
Topolšica**

čestita vsem občanom za praznik dela 1. maj!

Pozdravljamo vse občane in delovne ljudi ter jim želimo še veliko delovnih uspehov

**ŠALEŠKO-SAVINJSKI
ZDRAVSTVENI DOM
Velenje****PROJEKTIVNI BIRO
VELENJE**

Izdeluje projekte za visoke in nizke gradnje ter projekte za urbanizem
Za praznik delovnih ljudi čestitamo!

**RUDARSKI ŠOLSKI CENTER
VELENJE**

čestita delovnim ljudem za 1. maj praznik dela!

**Trgovsko podjetje »VINO«
Šmartno ob Paki**

Vsem delovnim ljudem čestitamo za 1. maj, praznik dela!

Za 5. obletnico izhajanja domačega časnika čestitamo uredništvu ni sodelavcem Saleškega rudarja.

**Tovarna gospodinjske opreme
GORENJE
Velenje**

Čestita delovnim ljudem velenjske občine za mednarodni praznik dela — 1. maj!

Saleškemu rudarju za 5. obletnico izhajanja iskreno čestitamo

**RUDNIK LIGNITA
VELENJE**

Članom našega rudarskega kolektiva, vsem delovnim ljudem in poslovnim sodelavcem pa želimo veliko uspehov in čestitamo za delavski praznik 1. maj.

**DELAVSKA UNIVERZA
VELENJE**

Čestita za 1. maj!

**KLEPARSTVO-VODOVOD
ŠOŠTANJ**

Priporočamo naše kvalitetne usluge in čestitamo za praznik dela!

ZASEDAL CDS RLV

Osrednji delavski svet velenjskega rudnika lignita se je sešel na zadnje sejo v tej mandatni dobi v sredo popoldan. Obravnaval je, med drugim, poročilo o poteku zadnjih zborov delavcev, ki so bili po vseh samostojnih organizacijah združenega dela,

sklepal je o predlogu samoupravnega dogovora za združevanje sredstev za negospodarske investicije ter sklenil, da se naj preučijo nekatera vprašanja v zvezi z 42-urnim delovnim tednom rudniku. — O seji bomo podrobneje poročali prihodnjič.

**TOMBOLA
V VELENJU**

Velenjske tombole se uvrščajo upravičeno med tradicionalne pomembne turistične prireditve v Saleški dolini. Letos bo tombola v nedeljo, 21. junija s pričetkom ob 14.30 ob velenjskem jezeru, prireditelja pa sta tokrat osnovna organizacija sindikata trgovskega podjetja »ERA« Velenje in Turistično društvo Velenje.

Na zadnji seji pripravljalnega odbora, vodi ga

Gustl Verdelj, so se dogovorili tudi že o nekaterih podrobnostih v zvezi z organizacijo letošnje velenjske tombole. 21. junija bo ob velenjskem jezeru do sledj največja tombola. V prodaji bo 52.000 tombolskih kart, posamezna karta pa bo veljala 5 dinarjev. Dobitkov bo več sto, glavnih pa bo 15, med njimi bosta tudi dva osebna avtomobila.

Za praznik vseh delovnih ljudi 1. maj, iskreno čestitamo občanom in delovnim kolektivom ter jim želimo še veliko delovnih uspehov!

**TERMoeLEKTRARNA
ŠOŠTANJ****Občani!**

Pridite na odvzem krvi
• v Šoštanju, 5. in 6. maja
• v Velenju, 7. in 8. maja
Vaša kri rešuje življenja!

CE SI GRADITE LASTEN DOM
ALI OPREMLJATE STANOVANJE
VAS VABIMO K NAKUPU
V PRODAJALNE
trgovskega podjetja
na veliko in malo

blagovnica NAMA
blagovnica CENTER
SODOBNA OPREMA
ZELEZNINA
GORENJE
CENTRALNO SKLADIŠČE
L E S

Ob 5. obletnici uspešnega obveščanja želimo uredništvu in upravi Saleškega rudarja še veliko uspehov in sodelovanja!

Vse delovne ljudi pa pozdravljamo in jim čestitamo za 1. maj — praznik dela.

Za 5. obletnico rednega izhajanja občinskega časnika Saleškega rudarja čestitajo

**OBČINSKA SKUPŠČINA VELENJE
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS**

Obenem čestitamo vsem občanom velenjske občine za praznik dela in jim želimo še veliko delovnih zmag!

**DRUGI
TEDEN
DRAME**

Občinski svet Zveze kulturno prosvetnih organizacij Velenje je pripravil pred dnevi »Drugi teden drame«. Uvodoma so se predstavili člani Amaterskega gledališča Velenje, ki so v režiji Jožeta Kolarja uprizorili »Nebeški odred«. Zraven njih so se na gledaliških deskah v Domu kulture Velenje predstavili še igralci Svobode Šoštanj s »Pesmijo s ceste« in igralci Prosvetnega društva Sentilj pri Velenju s »Svetim planeom«. V program pa je bilo vključeno tudi gostovanje Ljubljanskega mladinskega gledališča s »Slugom dveh gospodarjev«.

Podobno kot mesec mladinskih dramskih predstav, v okviru katerega so se zvrstili nastopi dramskih skupin iz vseh 5 matičnih osnovnih šol ter 4 podružničnih šol in ki ga je prav tako pripravil občinski svet ZKPOS Velenje, je imel tudi »Drugi teden drame« namen predstaviti delo ljubiteljev gledališke umetnosti širšemu krogu občinstva, hkrati pa vzbuditi med Velenjčani večje zanimanje za amatersko gledališko dejavnost. Gostovanje poklicnih gledalištnikov iz Ljubljanskega mladinskega gledališča v okviru »Drugega tedna drame« pa je dalo tudi možnost za realno oče-gledalištnikov iz Saleške doline v zadnji sezoni.

Skoda je le, da organizator, to je Občinski svet ZKPOS Velenje, ni vključil v program »Drugega tedna drame« tudi nastop dramskih skupin še preostalih Svobod oziroma prosvetnih društev v Domu kulture Velenje. Če pa že to ni bilo mogoče, pa bi morda lahko organiziral vsaj nastope teh skupin ali v domačih krajih oziroma v drugih večjih krajih Saleške doline. Tako bi dala »Mesec mladinskih dramskih predstav« in pa »Drugi teden drame« celovitejšo podobo o amaterski gledališki dejavnosti v Saleški dolini. Hkrati pa bi lahko ocenili tudi prizadevanja občinskega sveta ZKPOS Velenje oziroma sosveta za gledališko dejavnost, za poživitev amaterske dramske dejavnosti na celotnem področju velenjske občine.

V. VALENČAK SREČAL ABRAHAMA

Vedri pogled in znova nasmejani obraz ne izdaja njegove krepko prehojene poti, še manj pa petega križa, ki si ga bo — na lastno željo ali ne — zadal 27. aprila letos na svoja ramena. Nismo krivi, da moramo izdati njegova leta, tako neljubega srečanja z Abrahamom, to še tembolj ne, ker smo prijatelji in tudi tesni sodelavci pri delu.

Ko vstopi Vlado Valenčak v naše uredništvo, v pričakovanju strmino v njegove roke, če ni morda prinesel list papirja. Malo imamo namreč sodelavcev, ki bi s tolikšno skrbnostjo pisali spomine na partizanska leta in predvno ilegalno delo. In še ena prvina se zrcali iz njegovih za-

piskov — nikoli ne piše o sebi in se ne postavlja v ospredje. Zato so njegovi spomini, ki smo jih do sedaj objavili v Šaleškem rudarju toliko brani in priljubljeni. Pravimo: »Prišel je naš vojni dopisnik!« To pa je tudi naša želja za prihodnje čase, ko bo prekoračil pomembna leta življenja.

Vlado Valenčak je Velenčan. V tem kraju se je rodil 1920. leta in se pred desetimi leti spet vrnil nazaj. Po maturi na trgovski akademiji v Mariboru je študiral ekonomsko visoko šolo v Beogradu. Studij pa je moral prekiniti zaradi vojne vihere. Takoj se je vključil v narodnoosvobodilni boj in bil že oktobra 1941. leta težko ranjen v Srbiji na Popini reki pri Vrnjački banji. Nekaj časa se je zdravil, zatem pa je odšel na ilegalno delo v Ljubljano. V Cankarjevo brigado je odšel 1943. leta, iz nje pa v artilerijo 15. divizije. Njegove sposobnosti in zapeljivost pa so bile tolikšne, da je kmalu postal oficir za zveze pri zvezniških vojaških misijah, ki so delovale pri glavnem štabu partizanskih odredov Slovenije in pri štabu IV. operativne cone. Nazadnje je bil pomočnik komisarja I. bataljona Šerčerjeve brigade.

Po osvoboditvi so Vlada Valenčaka čakale težavne naloge, najprej v armadi, kasneje pa v diplomatski službi v raznih deželah Evrope. Delal je tudi v zvezni komisiji za izseljeniška vprašanja, bil referent v komisiji za kulturne stike z inozemstvom in profesionalni dopisnik politične

rubrike pri Slovenskem poročevalcu. Sicer pa njegovo časnikarsko pero ni mirovalo tudi ob drugih priložnostih, čeprav zanj ni bil poklicno vezan. Tako je iz zamejstva pisal za Tovariša in Novo Makedonijo, iz domovine pa je dopisoval v mariborski Večer, Celjski tednik (tu je dobil II. nagrado za najboljše delo iz NOB), za ljubljansko radijsko postajo pa je nekajkrat prispeval za oddajo »Se pomnite tovariši«.

Vlado Valenčak se je pred desetimi leti vrnil v Velenje s pomembnega delovnega mesta v državnem sekretariatu za notranje zadeve v Ljubljani. Naporno delo in pa bolezen sta ga toliko utrudila, da je poiskal delo drugje. V Velenju uspešno vodi delavsko univerzo že deset let in je od vsega začetka v tej izobraževalni instituciji njen direktor.

Svoj prosti čas pa zadnja leta uspešno izkorišča s prijetnim. Velenje in okolica sta ga impresionirala, da je začel slikati akvarele. Že leta 1962 je prvič samostojno razstavljal v Velenju. Zatem pa je še nekajkrat razstavljal svoje slikarske stvaritve samostojno ali skupinsko. Delo in razvedrilo sta pomembni komponenti njegovega življenja, da ohranja vedrino in vitalnost.

Odlikovanja — red zasluge za narod, bratstvo in enotnost, za hrabrost za služnega vojaka in za 10-letnico JLA, so le del tega zunanega priznanja, ki si ga je Vlado Valenčak zaslužil v svojem revolucionarnem in povojnem delu. Zato mu ob njegovem 50-letnem življenjskem jubileju želimo vso srečo in še mnogo zadovoljstva v življenju.

MALE OGLASI

PREKLICI

● Veljavnost plačilnega kartončka RLV, št. 291, preklicuje: Milan Tkavc, Ponikva 10.

● Nisem plačnik dolgov žene Terezije Drev iz Velenja, Tomšičeva 27.

AVTO MOTO DRUŠTVO SALESKE DOLINE VELENJE

obvešča, da organizira tečaj za voznike motornih vozil, dne 18. maja 1970 ob 16. uri, v prostorih gimnazije Velenje.

Teoretični izpiti za voznike A in B kategorije bodo v Velenju. Prav tako praktični del izpita za A kategorijo, če bo dovolj prijavljenih.

Število tečajnikov bo omejeno. Prijave sprejemamo vsak dan od 8. do 18. ure, v društveni pisarni.

Razpisna komisija za imenovanja direktorja Čevljarskega Velenja razpisuje prosto delovno mesto

direktorja

Poleg splošnih zakonitih pogojev so posebni pogoji naslednji:

— da je VK delavec v čevljarski stroki z mojstrskim izpitom, ali da ima končano delovodsko šolo;

— da ima najmanj 5 let praktičnega dela v čevljarski stroki od tega najmanj 3 leta na vodilnem mestu.

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave.

Močan porast industrijske proizvodnje v velenjski občini narekuje tudi živahniji razvoj

trgovine, zato planira trgovsko podjetje na veliko in malo

v prihodnje hitrejši porast realizacije

Zavoljo tega vabimo k sodelovanju in razglašamo

nova prosta delovna mesta za:

VEČ EKONOMISTOV IN KOMERCIALISTOV

Strokovnjakom iz področja blagovnega prometa nudi ta ponudba priliko, da sodelujejo pri perspektivnem razvoju podjetja in velenjske skupnosti.

Prijave naslovite do 5. maja 1970 na splošni sektor trgovskega podjetja ERA Velenje.

● **PRODAM osebni avtomobil NSU 110.** Prvič je bil registriran 2. 5. 1967, prevoženih je 45.000 kilometrov, barva »champagnerbeige«. V avtomobil je vgrajen radijski sprejemnik »Philips«, za sedeže so skay prevleke, gumijaste preproge in več rezervnih delov ter zimske gume. Registracija velja še do 19. januarja 1971. Naslov in podrobnejša pojasnila v uredništvu Šaleškega rudarja.

STANOVANJA

● Iščem neopremljeno sobo ali sobo in kuhinjo v Velenju ali bližnji okolici. Ponudbe pošljite v uredništvo.

● Iščem večjo neopremljeno sobo v Velenju ali okolici. Ponudbe pošljite v uredništvo.

RAZNO

● Za posojilo 10.000 dinarjev, za dobo 30 mesecev, dam 10% obresti. Naslov v uredništvu.

Velenjski rudarji tudi letos na zdravljenju v Čateških Toplicah

Rudniški odbor sindikata bo tudi letos organiziral zdravljenje oz. okrevanje rudarjev v Čateških Toplicah. Prva skupina velenjskih rudarjev bo odšla v Čateške Toplice že 4. maja, kjer bo ostala 14 dni. Za zdravljenje v Čateških Toplicah bodo morali rudarji izkoristiti redni letni dopust in prispevati 10 dinarjev dnevno za zdravljenje, medtem ko bo sindikalna organizacija prispevala za vsakega po 60 dinarjev dnevno.

Andrej Trpin

V slovenjegraški bolnišnici je po uspešno prestani operaciji umrl zavoljo oslabelosti srca Andrej Trpin.

Rojen je bil 29. novembra 1905. leta v primorski vasi Znojile pri Tolminu, kjer je preživel svojo mladost v napredni slovenski kmečki družini.

Izučil se je krojaštva in bil vesten obrtnik vse do upokojitve. Kmalu po končani prvi svetovni vojni, ko so Italijani zasedli Primorsko, je odšel za delom v širni svet. Tako je delal v rudnikih v Franciji in Belgiji, od koder se je nekaj let pred drugo svetovno vojno vrnil v Slovenijo

in se spet lotil krojaškega dela.

V Soštanju je imel svojo obrtno delavnico. Po prihodu okupatorja leta 1941 so ga zaradi narodnjaštva izselili skupaj z ženo in hčerko v Bosansko Krajinu. Med potjo je umrla triletna hčerka Andreja, kar je v pokojnem Trpinu še povečalo njegovo narodno zavest in sovraštvo do okupatorja. Iz Bosanske Krajine se je preselil v Zupanje in pomagal narodnoosvobodilnemu gibanju.

Andrej Trpin pa se je po osvoboditvi zopet vrnil nazaj v Soštanj in odprl krojaško delavnico. Leta 1948 se je vključil v gasilsko društvo, kjer je bil vseskozi aktiven član, gospodar društva in oskrbnik gasilskega doma. Kot gasilec je sodeloval v vseh požarih, poplavih in drugih akcijah, za kar je prejel tudi visoka gasilska priznanja in odlikovanja. Poleg tega pa je nosilec medalje zasluge za narod, s katero ga je odlikoval predsednik republike.

Pokojnega Andreja Trpina bomo ohranili v lepen spominu, saj je bil dober občan, vesten gasilec, velik ljubitelj planin in zavedni društveni delavec.

Ob nepričakovani in boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata, tasta, svaka in strica

ANDREJA TRPINA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje, pospremili dragega Andreja na zadnji poti in z nami sočustvovali.

Naša zahvala velja še posebno Gasilskemu društvu Soštanj, družini Vrabčič in Idi Berložnik za nesebično pomoč v težkih trenutkih.

Zahvaljujemo se tudi dr. Bogdanu Menihu.

Zalujoči:

žena Karla, hči Vladka z družino, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo

ŠPORT

ŠPORT

Po dolgem času točki

VELENJE : CELULOZAR 5 : 1 (0 : 0)

glasja, ki so vladala v društvu samem, kar je negativno vplivalo na delo. Finančnih sredstev niso imeli dovolj, zato so bili močno zadolženi. Odboru je uspelo, da je za nemoteno delo zbral potreben denar, poravnal zastarele dolgove in za bodoče delo zagotovil primerno vsoto denarja.

Potruditi se bodo morali, da bodo v društvo pritegnili prepotrebne vaditelje za posamezne sekcije in nenazadnje tudi trenerje. Dvorana je sedaj v glavnem urejena, seveda pa bodo morali umno gospodariti v domu, finančna sredstva pa racionalno trošiti.

Lansko leto so bili vsakakor najuspešnejši nogometarji, ki so se v tekmovalni ligi lepo uvrstili. Nič slabša ni bila mladinska enajsterica, ki je prav tako dosegla dober uspeh.

V štirinajstem kolu SCL so Velenjčani po dolgem času osvojili obe točki ter navdušili svoje navijače. Premagali so ekipo Celulozarja iz Krškega z rezultatom 5 : 1. Domači napadalcii so se šele v drugem polčasu razigrali in dosegli

kar pet lepih golov. Strelci so bili Devič, Bizjak, Majdak 2 in Zlodej. Gostje so častni zadenek dosegli z 11-metrovko.

PECA : ŠMARTNO 1 : 1 (0 : 1)

Smarčani so v Prevaljah s težavo obdržali vodstvo 1 : 0, ki so ga dosegli z 11-metrovko. Moštvo Pece iz Crne je v nadaljevanju imelo več od igre, vendar so dosegli le neodločen rezultat. Gol za Smarčane je dosegel Regner.

Ostali rezultati kola:

Osankarica : Fužinar 1 : 1 (1 : 0)

Dokležovje : Kovinar 2 : 1

(2 : 0)

Steklar : Papirničar 6 : 2 (2 : 1)

LIGAŠKA TEKMOVANJA

USPEŠEN START ELEKTRE

V prvem srečanju v okviru slovenske košarkarske lige so mladi igralci Elektre iz Soštanja premagali ekipo Branika iz Maribora z rezultatom 73 : 65. V ekipi Elektre so se izkazali Jerič, De Costa in mladi Dobovičnik, ki je prvič nastopil na prvenstvenem srečanju.

V drugem kolu pa so Soštanjčani nastopili v Tolminu. Kljub dobri igri gostov, predvsem v drugem polčasu sta

obe točki ostali doma. Rezultat srečanja je bil 70 : 63 za Tolmin. Pri Soštanjčanih so bili najuspešnejši Jerič 24 košev, Dobovičnik in Skornšek 8 in Kac 6.

Po dveh kolih je Elektra na 5. mestu.

ZASLUŽENI TOČKI V KRANJU

V nadaljevanju prvenstva republiške rokometne lige so v 14. kolu Soštanjčani igrali doma proti moštvu Medvod. Domačini so tokrat preveč podcenjevali nasprotnika. V prvem delu igre so bili gostje enakovredni nasprotniki. V nadaljevanju pa so gostje dosegli vodstvo treh golov, kar pa Soštanjčani niso mogli nadoknaditi do konca srečanja. Rezultat 20 : 16 (8 : 8) za Medvode.

Rokomet

V petnajstem kolu so se Soštanjčani pomerili v Kranju z domačini. Po vodstvu Kranjčanov v prvem delu igre je kazalo, da bodo gostje ostali praznih rok. Po odmoru pa so Soštanjčani bili nadežnejši in dosegli prepirčljivo zmago z 19 : 12 (6 : 8). Izkazali so se Stefan Kac 10 in Požun 5 golov.

Športniki rudnika med seboj

Sindikalna organizacija rudnika lignita Velenje je tudi letos organizirala športno srečanje med organizacijami združenega dela. Devet organizacij se bo pomerilo med se-

Alpinistična šola

Saleški alpinistični odsek planinskega društva Velenje in Soštanj, priraja kot vedno doslej tudi letos alpinistično šolo za začetnike.

Mladi alpinisti se bodo na predavanjih seznanili s potrebnim znanjem in lepoto alpinizma, z organizacijo izletov in plezalnih tur. V poletnem času pa bodo izvedli plezalni tečaj v Savinjskih Alpah.

Vse, ki se zanimajo za lepote gora in alpinizma vabijo na prvo srečanje v četrtek, 7. maja ob 18. uri v delavskem klubu v Velenju.

Gorenjčanke še brez točk

V nadaljevanju prvenstva rokometnice so Gorenjčanke odigrale na domačem igrišču dve tekmii.

V srečanju z ekipo Sele iz Skofje Loke so domačinke že

v prvem delu klonile, ko so gostje dosegle kar 7 zadetkov. Kljub dobri igri v nadaljevanju niso mogle doseči več kot 3 gole. Rezultat srečanja je bil 10 : 3 za Selo.

boj v osmih športnih panogah — nogometu, rokometu, plavanju, kegljanju, šahu, namiznem tenisu, streljanju in mini golfu.

S tekmovalni so že pričeli. Tako so se šahisti že srečali v hitro poteznem turnirju. Športna srečanja pa bodo zaključili predvidoma v mesecu juliju s tekmovalni v plavanju.

Tako obliko rekreacije bi kazalo posnemati tudi drugim delovnim organizacijam.

V 11. kolu pa so se Gorenjčanke srečale z ekipo ljubljanske Olimpije. Domačinke so tokrat dosegle kar lepo število golov. Zaradi premoči ljubljank v golih iz prvega dela, ko so vodile z 10 : 3, domačinke v nadaljevanju niso mogle doseči več kot časten rezultat 10 : 20. Pri domačinkah se je izkazala Leskoškova, ki je dosegla 4 gole.

Gorenjčanke so trenutno na predzadnjem mestu z dvema točkama iz prvega dela prvenstva.

DELAVSKE ŠPORTNE IGRE

Gorenje in RŠC

V okvirnem tekmovalnem delavskih športnih iger za leto 1970 je komisija za šport in rekreacijo pri obinskem sindikalnem svetu vedla tekmovalne v namiznem tenisu in šahu.

Gorenje I — Gorenje II 3 : 0.

Vrstni red:

1. Gorenje I
2. Gorenje II
3. RŠC I
4. Mešana ek. (TES, KZ)
5. Gorenje IV
6. RLV I
7. Prosveta Velenje.

Točke za prehodni pokal:

1. Gorenje 200
2. RŠC 180
3. RLV 170
4. Prosveta 160
5. Trg. podj VINO Smart. ob Paki 140
6. Gozdna uprava Vel. 120

SAH

V organizaciji šahovskega kluba Velenje je bil v delavskem klubu brzopotezni turnir ekip desetih delovnih organizacij. Vsa-

ka ekipa je štela 4 tekmovalce, ki so se pomerili med seboj vsak z vsakim. Zmagala je ekipa rudarskega šolskega centra, ki je zbrala 30,5 točk. Za zmagovalno ekipo so nastopili: Rudi Mori, Edi Lipnik, Ferdo Gorjanc in Ivan Mihelič.

Točke za pokal v šahu so osvojili:

- RŠC 100
- RLV 90
- Društvo telesnih invalidov 85
- TES 80
- Polypex Soštanj 70
- Gorenje 60
- SOB Velenje 50
- TUS Soštanj 40

Točke za prehodni pokal po treh panogah (smučanje, namizni tenis, šah):

1. RŠC Velenje 460
2. Gorenje Velenje 430
3. RLV Velenje 420
4. Prosveta Vel. 300
5. TES Soštanj 280
6. VINO Smart. ob Paki 140

Tabela šahovskega turnirja:

OSNOVNE ORGANIZ.	Št.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Točk	Mesto
Skup. obč. Velenje	1.	1	2	0	2	3	1	0	3	1	0	12	VIII.
TGO „Gorenje“ I.	2.	2	1	0	0	4	1	0	3	2,5	2	14,5	VII.
Društ. tel. invalidov	3	4	4	1	3	3	3	0	4	1	1	23	III.
Rudnik lignita I.	4	2	4	1	4	4	3	3,5	3	3	3	27,5	II.
TGO „Gorenje“ II.	5	1	0	1	0	4	0	0	3	1	1	7	IX.
Rudnik lignita II.	6	3	3	1	0	4	1	4	1,5	2	19,5	V.	
RŠC	7	4	4	4	1	4	3	4	4	2,5	30,5	I.	
TOV. usnja Šoš.	8	1	1	0	0,5	1	0	0	2	0	5,5	X.	
Polypex Šoštanj	9	3	1,5	3	1	3	2,5	0	2	3	19	VI.	
Elektrarna Šoš.	10	4	2	3	1	3	2	1,5	4	1	21,5	IV.	

GORENJČANI NAJBOLJŠI

Na strelišču Rudarja je bilo v okviru Delavskih športnih iger tekmovalje v streljanju z zračno puško. Sodelovalo je 48 strelcev iz 7 delovnih organizacij (Gorenja, RLV, RŠC, TES, DTI, SOB). Tekmovali so posamezno in ekipno. Za ekipno uvrstitev so šteli štiri najboljše dosežke posamezne delovne organizacije.

Največ uspeha so imeli strelci iz TGO Gorenje, ki so med posamezniki dosegli prvo in drugo mesto. Bili so najboljši tudi med ekipami pred rudnikom in rudarskim šolskim centrom.

Nastopile so tudi tri ženske iz Gorenja. Najboljša je bila Zvonka Plaskan.

Rezultati — posamezniki

1. Ervin Sršen, TGO 179
2. Jože Hriberšek, TGO 169
3. Janko Šme, RLV 169
4. Hinko Bože, RŠC 167
5. Konrad Pevnik, RLV 163
6. Herman Lešnik, TES 163
7. Jože Mogilnicki, TGO 162
8. Franjo Žužko, TUS 161
9. Janez Godec, TGO 161
10. Franc Pivko, RSC 159

ženske

1. Zvonka Plaskan 149
2. Marjana Hojan 139
3. Neva Trampuž 120

Ekipno

1. TGO Gorenje 671
2. rudnik lignita 647
3. RŠC Velenje 638
4. TUS 601
5. TES 594
6. RSC II. 565
7. Društvo telesnih invalidov 401
8. Skupščina občine Velenje 341

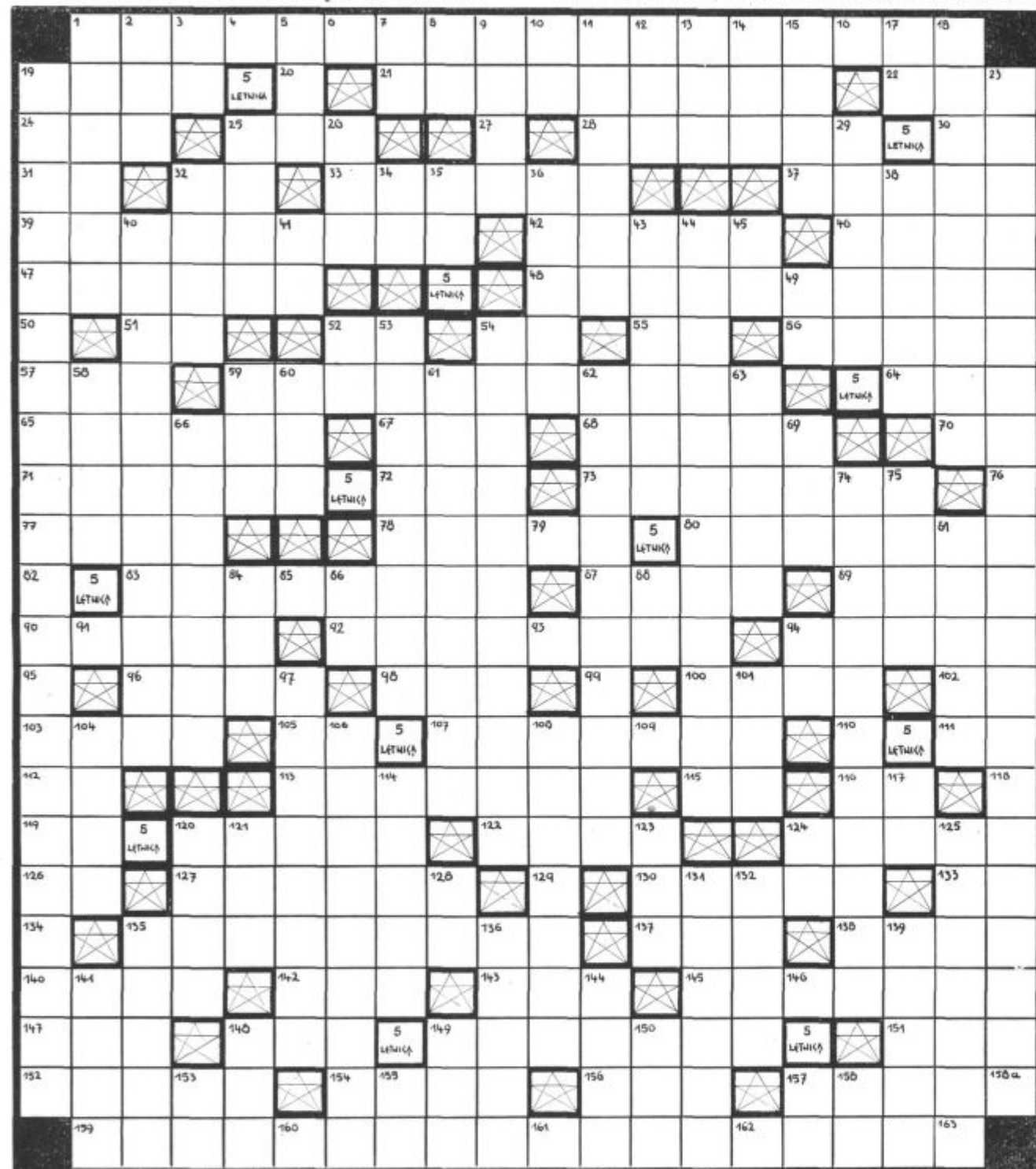
Točke za prehodni pokal po štirih panogah (smučanje, namizni tenis, šah in streljanje):

- 1.—2. Gorenje 630
- 1.—2. RŠC 630
3. RLV 600
4. TES 420
5. Prosveta Velenje 300
6. Društvo telesnih invalidov 265
7. TUS 200
8. SOB Velenje 150
9. VINO Smartno ob Paki 140
10. GG Velenje 120
11. Polypex 70

JUBILEJNA NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO: 19. hud, močan, srdit; 20. znak za kemični element kisik; 21. ojačevalec, okreplilo; 22. del imena ustanovitelja Saudske Arabije; 24. okrajšava akademskega naziva; 25. nekdanji burmanski državnik; 27. tona, 28. črta, premica, 30. medmet, 31. osebni zaimek (množ.), 32. predlog, 33. plemiški naziv (množ.), 37. vijak, propeler, 39. ogoljufati, oslepiti, 42. domače žensko ime, 45. letoviško mesto v Dalmaciji, 47. pojav na vodi (množina), 48. nepristna, falzificirana, 50. simbol za kemični element žveplo, 51. originalna oznaka za Združene narode, 52. učenje, študij, 54. nacionalna unija (kratica), 55. avtomobilna oznaka za Češkoslovaško, 56. osnova lesnega alkohola, 57. nemška reka, 59. ognjarstvo, izde-

lovanje razstreliv, 64. izdelovalnica jeklenih elementov, 65. mrlič, mrtvec, 67. nedelaven, nemarljiv, 68. grenka tekočina ali pijača, 70. atletska šola (kratica), 71. vrsta pokrivala, 72. znana Talisova nealkoholna pijača, 73. prebivalec starodavnega grškega mesta Miken, 76. znak za kemični element kalij, 77. pretepač, nasilnež, 78. tovarna papirja blizu Ljubljane, 80. umolke, brez besede, 82. avtomobilna oznaka za Avstrijo, 83. staničnina, lesovina, 87. nerabljena, 89. obrežje, strmina, 90. francoska reka, 92. vzidek, kar je vzdano, 94. neravna, krivuljasta, 95. znak za kemični element ogljik, 96. hrane, jestvine, 98. avstrijska reka, 99. rimska številka 50, 100. pušavske živali, 102. ploskovna mera, 103. zemeljski plin,

105. dva enaka soglasnika, 107. novčarnice, izdelovalnice kovancev, 110. ničla, 111. znak za kemični element rutencij, 112. angleška kratica za gospod, 113. navaliti, atakirati, 115. izvršni komite, 116. samostojna nikalnica, 118. avtomobilna oznaka za Nemčijo, 119. vesoljska odprava (kratica), 120. necenene, 122. figura polinezijskega božanstva, 124. pritična, prizemna, 126. epos, epska pesnitev, 127. okolisi, območja, 129. oznaka za polmer, 130. črnska vas, 133. znak za kemični element erbij, 134. naša oznaka za Sever, 135. ne celodnevna, 137. vrsta orla (brkati), 138. antični junak, ki se je rešil iz goreče Troje, 140. okrajšava za ekonomski, 142. brže (srbohrvatsko), 143. moško ime, 145. nagnana, pognana, 147. industrijska rastlina, 148. konec šahovske igre, 149. starogrški državnik, 151. nesrečnica, 152. starodavna Ljubljana, 154. pevski zbori, 156. neelektrni delec, 157. manire;

NAVPIČNO: 1. del voza, 2. reka v Sovjetski zvezi, 3. okrajšava za pretekli teden, 4. avtomobilna oznaka za Španijo, 5. glas zvok, 6. liter, 7. dva samoglasnika, 8. okrajšava za to je, 9. severnoatlantska vojaška zveza, 10. začetnici slovenskega slikarja, 11. sredstvo za celjenje, 12. ljubkavalno žensko ime, 13. ime pisatelja Fleminga, 14. hudobni, zlobni, 15. pešačenja, korakanja; 16. prvi samoglasnik; 17. jesenska idila (kratica); 18. afriška država; 25. nestrupena kača velikanka; 26. kjer (latinsko); 29. rastline iz družine lilij (fonetično); 32. del njive; 34. arabski žrebec; 35. avtomobilna oznaka za Reko; 36. nadutost, ošabnost; 38. posedovati; 40. pozoritev s slikami; 41. stavčna nikalnica; 43. kvasine; 44. napadalec; 45. 1. in 18. črka; 49. samoglasnik in soglasnik; 52. staro kaldejsko mesto; 53. poljske ceste; 54. izjemnost, neobičajnost; 58. pesniški izraz za mravljo; 59. šahovski položaj; 60. letovišče blizu Opatije; 61. ljubkavalno žensko ime; 62. pupin, slovnični pojem; 63. borilnica; 66. pozno popoldanski; 69. dalmatinsko žensko ime; 74. zaroden, nezorel; 75. vrsta dreves; 79. tretji soglasnik; 81. priimek pokojnega gledališkega igralca v Ljubljani; 84. zmrznjena voda; 85. znak za kemični element uran; 86. okrajšava za poljsko mesto Lvov; 88. osebni zaimek; 91. samoglasnik; 93. znak za kemični element dušik; 94. okrajšava za kvadrat; 97. izum, novatorstvo; 101. začetnik Eakidov; 104. krčelo, čreda; 106. uganka, skrivnost; 108. vgnesti, masirati; 109. rimska številka 1; 114. denar, novček; 117. španski gramatični člen; 120. domači izraz za donenje; 121. raj; 123. neznanica v matematiki; 124. znak za kemični element tantal; 125. raznovrstne, odvisne; 128. rimska številka; 131. režanj, krhelj; 132. mesto v Romuniji; 135. kotanja, ponikva; 136. starorimska provinca v naših krajih; 139. podoben; 141. taborišča na prostem; 144. osipanje; 146. oznaka za gram; 148. del imena vodje kitajske revolucije; 149. umetnost (latinsko); 150. trenje; 153. novi vek (okrajšava); 155. medmet 157. 16. in 15. črka; 158. znak za kemični element litij; 160. rimska številka 100; 161. drugi samoglasnik; 162. naša oznaka za Zahod;

OB PRAVILNI REŠITVI KRIŽANKE BOSTE PREBRALI NA POLJIH OD 1-18 VODORAVNO, OD 23-158 A IN OD 19-152 NAVPIČNO TER OD 159-163 NAŠE PRVOMAJSKO VOŠČILO.

10 NAGRAD ZA JUBILEJ ŠALEŠKEGA RUDARJA

Za ljubitelje ugank smo tokrat pripravili nagradno križanko za prvomajsko praznike. Objavljamo jo v jubilejni številki ob 5. obletnici ustanovitve našega občinskega časnika. 5. maja bomo v uredništvu izžrebali deset pravih rešitev in med srečne dobitnike razdelili takele nagrade:

1. nagrada — 100 din
2. nagrada — 80 din
3. nagrada — 70 din
4. nagrada — 50 din
5. nagrada — 30 din
6. do 10. nagrada po 10 din

Reševalce prosimo, da upoštevajo že znana navodila: izrezana križanka je obenem kupon za udeležbo pri žrebanju. Rešitve nam pošljite najkasneje do toka, 5. maja 1970, na naslov: Šaleški rudar, Velenje, p. p. 89.

V levi spodnji kot kuverte pripišite: križanka. Na belem robu križanke mora biti napisan tudi točen naslov.

BORUT KORUN

V ŠPANIJO, MAROKO IN ŠE DLJE...

Proti poldnevu četrtega dne moje poti smo se pripeljali v širna in dolgočasna predmestja Barcelone. Vozil sem se namreč z mladima zakonca iz Nizozemske. Konec je bilo zanimive poti in zajel nas je velemestni trušč.

Kmalu sem bil zopet sam in poiskati sem si moral dom kjer bi lahko dobil prenočišče. Imel sem s seboj naslov, a mi to ni prav nič pomagalo, ker noben človek s policiisti vred ni vedel kje bi se ta dom nahajal. Pri tem

poizvedovanju sem imel priliko spoznati prvo značilnost Špancev. Gre namreč za značilnost čemur pravijo v različnih turističnih vodičih — rezerviranost Špancev proti tujcem. Če je tem knjigam verjeti, so ti rezervirani tudi celo do lepih inozemk, kar pa za naše fante ne bi mogel trditi, posebno ne v Dalmaciji. Jaz bi pa tej potezi španskega značaja rekel kar negostoljubnost, neustrežljivost, ali kakorkoli že. Seveda sem imel priliko spoznati tudi izjeme, to-

da kljub temu Španci ne bi štel ravno med gostoljubne narode Evrope.

Ko mi torej nihče ni vedel ali ni hotel povedati, kje bi ta dom bil, sem pač moral poizkusiti zadnjo možnost: poklical sem taksi in mu povedal naslov. Tokrat sem imel srečo, kajti vozniku se je po kratkem razmišljanju posvetilo kje bi to bilo. Ko sem tako za drag denar le našel cilj sem hotel čimprej urediti vse formalnosti ter potem takoj začeti z ogle-

dom mesta. Pred mladinskim domom, ki se je nahajal v majhnem parku, sem zagledal živahno govorečo dvojico. Neki avtoštopar z nahrbtnikom ob nogah, pozneje se je izkazalo, da je bil Anglež, je nekaj govoril starejšemu Špancu, očitno upravniku doma. Vse je kazalo, da drug drugega sploh ne razumeta in mladi prebivalec britanskega otočja je obupano pogledal okoli, kot da išče pomoč, pri tem pa sta se najina pogleda srečala. Pristopil sem in vprašal, če bi se dalo tu prenočiti. Preden sem šel na pot sem se nekaj tednov učil španski, in to sicer pičlo znanje mi je sedaj mnogo koristilo. Ko

sem izvedel, da se lahko vseliva šele zvečer je bil s tem rešen tudi problem, ki sta ga upravnik doma in Anglež tako brezuspešno reševala. Z Angležem, ki se mi je pozneje predstavil z imenom Howell, sva kar v veži pustila nahrbtnika in jo mahnila proti središču mesta. Dom se je namreč nahajal precej daleč v predmestju, ki se je vzpenjalo po obronkih srednje visokih hribov in tako sva imela na najini poti skoraj celotno Barcelono pred očmi. Pravzaprav od tam zaradi oddaljenosti ni bilo videti kaj posebnega, pač morje streh, kot pri vsakem velikem mestu; tu pa tam se je iz tega morja dvigal kak

gotski zvonik, v pristanišču so se premikale ladje in opaziti je bilo gibanje žerjavov, zopet drugje je silil v nebo kak nebotičnik. Med najino potjo sva si tudi privoščila coca-cola, plačal sem jaz, a so mi prav pošteno zasolili.

Nestrpno sva se spuščala proti centru in prehitela dvojce sprehajajočih se deklet. Šele ko sva bila že nekaj metrov naprej se mi je zazdelo, da nekaj ni v redu. Kot na znamenje sva se oba obrnila in dekletu zalotila pri hihitanju, ki je šlo očito na najin račun. Bili sta mogoče leto ali dve mlajši od naju, temnolasi in črnooki, kot se za Španijo spodobiti.